



LA MÚSICA DEL DIMONI

30 ANYS DE ROCK A BADALONA

Ferran Amado

LA MÚSICA DE 30 ANYS DE ROCK A BARCELONA DEL DIVINO

Ferran Amado

AGRAÏMENTS

Gràcies a tothom que ha col·laborat en l'elaboració i documentació del llibre que teniu a les mans, especialment a Guillem Vidal, Albert Navarro, Salva Periago, Violeta Gómez, Kike Albareda, Xavi Mercadé, Andreu Mas, Josep Sebastià Vito "Lagarto", Francesc Fàbregas, Glòria Matamala, Belén Mijangos, Gamarco, Badalona Comunicació, Ràdio Ciutat de Badalona, Club Joventut Badalona "La Penya", El Punt, Enderrock, Revista de Badalona, La Rotllana, i a tots els grups de rock participants que han escrit i musicat la història dels 30 anys de rock a Badalona, "la Música del Dimoni".

*A qui estima el rock'n'roll,
a la meua "gran" família,
als amics que hi són i als que han marxat...
I a la Betty, companya inseparable
que sempre és al meu costat.*

LA MÚSICA DEL DIMONI

30 anys de rock a Badalona

Primera edició, desembre del 2005

Coordinació: Salva Periago
Assessorament musical: Guillem Vidal i Violeta Gómez
Disseny i maquetació: Albert Navarro
Assessorament lingüístic: Coloma Moreno
Fotografia: Francesc Fàbregas, Xavi Mercadé, Glòria Matamala,
Josep Sebastià Vito "Lagarto", Miquel Àngel Forniés i Alicia Gómez

La Música del Dimoni és una iniciativa de l'Associació La Rotllana
amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Imprès a Gràfiques Canigó
DL dipòsit legal ????????

Queda prohibida sense l'autorització de l'autor la reproducció total o parcial
dels textos i el material gràfic d'aquest llibre.



PRESENTACIÓ

La música i la cultura del nostre temps no es podrien entendre sense la presència del rock. És lògic, doncs, que aquest gènere hagi contribuït molt a dinamitzar un país com Catalunya i a vivificar una ciutat com Badalona. Per això, el llibre que teniu a les mans no solament constitueix la crònica local d'aquest món, sinó que el seu interès es projecta enfora.

És una obra que omple un buit i que totes les persones que ens sentim vinculades a Badalona i la seva cultura valorem. Des dels primers concerts internacionals de rock al Pavelló del Joventut el 1975, la ciutat, òbviament, s'ha transformat. Moltes i molts joves seguidors d'aquests 30 anys d'història del rock badaloní són avui els protagonistes d'aquesta transformació: la d'una Badalona que progressa en sintonia amb el progrés de Catalunya.

Com a consellera de Cultura, em plau felicitar l'autor del llibre i els seus col·laboradors i també l'Associació juvenil La Rotllana per l'impuls d'aquest projecte. I vull agrair la dedicació, i també la passió, de tota la gent que a Badalona es mobilitza a l'entorn de la música i molt especialment del rock com a gènere intergeneracional. El rock és cultura i, com deia Bob Dylan, *"els temps estan canviant"*. Per això, aquesta música continuarà difonent el seu missatge genuí, que és la llibertat.

Caterina Mieras

Consellera de Cultura

ÍNDEX

**1975
1979** BADALONA, DE BRESSOL DEL BÀSQUET A BRESSOL DEL ROCK EN DIRECTE **PÀG. 13**

Quan els somnis es fan realitat **PÀG. 15** / El naixement del rock badaloní **PÀG. 18** / Les mil i una imatges de la música del dimoni **PÀG. 22** / Concerts internacionals de rock a Badalona als 70 **PÀG. 28**

**1980
1989** LA LLAVOR DEL BADAROCK **PÀG. 33** / L'impuls dels mitjans de comunicació **PÀG. 38**

La generació del ROCK A LA SORRA **PÀG. 40** / Les mil i una imatges de la música del dimoni **PÀG. 44** / Grups dels 80 **PÀG. 52**

**1990
1999** EL RELLEU GENERACIONAL, LA MILLOR COLLITA **PÀG. 77** / La música en directe, una assignatura pendent **PÀG. 78** / Els recursos musicals d'una ciutat viva **PÀG. 84** / Els mitjans de comunicació, una plataforma de promoció **PÀG. 86**

La diversitat musical de Badalona **PÀG. 90** / Les mil i una imatges de la música del dimoni **PÀG. 92** / Grups dels 90 **PÀG. 102**

**2000
2005** ELS ANYS QUE VAM VIURE PERILLOSAMENT **PÀG. 145** / Molt de soroll per no res **PÀG. 147** / La Badalona rockera del segle XXI o com sobreviure en un desert **PÀG. 148** / Del camp de la Penya al Pavelló Municipal d'Esports **PÀG. 153** / Concerts internacionals de rock al Pavelló Olímpic de Badalona 1998/2005 **PÀG. 157**

BLUES&RITMES, MOSTRA POP-ROCK, CONCURS DE MÚSICA, el triangle del futur **PÀG. 158**
Les mil i una imatges de la música del dimoni **PÀG. 180** / Grups dels 2000 **PÀG. 185**





Patti Smith, 1976. Foto: F. Fabregas

BADALONA, DE BRESSOL DEL BÀSQUET A BRESSOL DEL ROCK EN DIRECTE

Quan **Traffic** van trepitjar, els dies 29 i 30 de març de 1974, l'aleshores anomenat Nuevo Pabellón Club Juventud Badalona, al carrer d'Ausiàs Marc, poca gent de la ciutat devia palpar la magnitud històrica dels concerts de la banda de

Jim Capaldi i **Steve Winwood**. Gay Mercader, l'agosarat (uns li deien directament "boig") promotor d'aquells concerts, obria tota una era inaudita de bolos de rock en aquest país. Mercader ja havia tirat la moneda enlaire un any abans amb les actuacions de la **Incredible String Band** al Palau de la Música (un recinte que, tot i que ara sigui normal veure-hi **Lou Reed** o **Patti Smith**, es va negar durant anys a obrir les seves portes modernistes al rock) i les de **King Crimson** i **Soft Machine** al Pavelló d'Esports de Granollers, municipi que va fer prou mèrits durant aquells anys com per ser considerat l'epicentre del rock progressiu a Catalunya.

1975
1979

Organitzar un concert de rock en un país dominat per una dictadura agònica, com cal suposar, no era cosa fàcil. Gay Mercader, però, que no va parar d'estimar-se amb la negativa d'espais com el Palau d'Esports del carrer Lleida, a Barcelona, per

acollir-hi nits de rock, va acabar tenint una fructuosa connexió amb l'aleshores president de la Penya, Antoni Mas Vilalta, que va acabar possibilitant l'arribada del rock (sense interminències) a l'Estat espanyol.

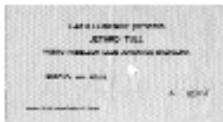
"És difícil imaginar ara l'actitud quasi visionària i benevolent d'aquest home en deixar-me el pavelló", recorda ara Mercader. El cas, però, és que amb **Traffic** (que van actuar-hi dues nits perquè les condicions imposades per Hisenda feien econòmicament inviable realitzar un únic concert) va acabar tenint forma un calendari de concerts internacionals relativament estable a tot l'Estat.

Gay Mercader i un badaloní, Antoni Mas Vilalta, ho van fer possible.

Ja a l'octubre, el camp de la Penya va tornar a obrir les portes (unes portes de vidre, tot cal dir-ho, que acabaven en mil bocins en gairebé cada concert) al rock. **Frank Zappa** va actuar-hi poc després de publicar *Over-nite sensation* i *Apostrophe* (dos pilars de la seva prolífica carrera), **Jethro Tull** van arribar a Badalona amb *Warchild* tot just sortit del forn i, uns mesos més tard, els dies 9 i 10 de març de 1975, el pavelló de la Penya rebia una de les gires més mastodòniques que s'havien celebrat fins aleshores: la del *Lamb Lies Down on Broadway* dels **Genesis** de **Peter Gabriel**.



Frank Zappa a Badalona el 4 d'octubre de 1974. Foto: F. Fàbregas



QUAN ELS SOMNIS ES FAN REALITAT

El pavelló de la Penya, que s'havia convertit en l'espai on tenien cabuda els somnis de tota una generació anhelosa de gaudir en plenitud del rock, ja era tota una institució, i les actuacions d'estrelles internacionals van començar a ser habituals a la ciutat, així com també ho començaven a ser les de músics catalans com **Pau Riba** o els **Iceberg** de Max Sunyer i Salvador Niebla. "Durant anys, al pavelló del Joventut hi venia gent de tot l'Estat amb la mateixa actitud de qui va a veure una catedral", apunta Mercader.

Les nits de música al pavelló de la Penya són encara recordades com un capítol clau de l'arribada del rock al nostre país, i aquells anys eren ressenyades amb passió i destacades amb grans fotos de portada per emergents revistes de tirada estatal, com *Vibraciones* o *Popular 1*. Les anècdotes que s'hi van produir valen el seu pes en or: **Patti Smith** (amb **Iceberg**, precisament, de teloners) orinant al públic el mateix mes que s'editava *Radio*

Ethiopia; **Eric Clapton** perdent crèdit (asseguren els més malpensats) perquè no va parar de mirar el rellotge durant tot el concert; **Elton John** i **Ray Cooper** generant histèries amb una tanda inacabable de bisos a còpia de covers dels **Beatles** i els **Stones**; **Ian Anderson**, cantant de **Jethro Tull**, passant una trucada





de telèfon a l'audiència amb la històrica frase "It's for you"... Badalona també obria les portes a les innovacions en el jazz d'aquells anys (Weather Report, Herbie Hancock, Chick Corea), certificava els primers passos de bandes que acabarien sent clau per a la història (els seminals The Clash o Elvis Costello amb uns joves Radio Futura de teloners) i testimoniava noves expressions, com el glam (The Tubes, Sweet).

Badalona deixava finalment morir, coincidint amb el canvi de dècada, la possibilitat de continuar veient com el rock es feia gran en aquest país a tocar de la plaça Pep Ventura. Als vuitanta encara hi van actuar, entre d'altres, The Police (desembre de 1980) i The Clash (quatre mesos després, en un concert la gravació del qual es cotitza ben alt actualment en el mercat pirata), però les cada cop més contundents queixes dels veïns (inherents, sembla que vol demostrar la història, a qualsevol iniciativa rockera en aquesta ciutat) i les elevades exigències econòmiques del



Juventut van acabar portant els concerts de rock internacional a espais que, uns anys abans, es negaven a rebre aquella colla de peluts: la plaça de toros Monumental (que el 1976 havia rebut la primera visita catalana dels Rolling Stones i que, uns anys més tard, rebria la de Bob Marley) i el Pavelló d'Esports de Montjuïc, que als vuitanta va ser el gran temple del rock en directe a Catalunya, igual que el camp de la Penya ho havia estat als setanta. Badalona ja havia tingut temps



EL NAIXEMENT DEL ROCK BADALONÍ

d'escriure una pàgina espectacular de la història del rock a l'Estat. I si algú en té algun dubte que faci una ullada a tots els que van passar per Badalona durant els anys setanta: Traffic, Frank Zappa, Jethro Tull, Genesis, Jack Bruce Band, Robert Fripp & Brian Eno, Tangerine Dream, John Miles, Rick Wakeman, Uriah Heep, Weather Report, Billy Cobham & George Duke, Herbie Hancock, Chicago, Elton John, Ray Cooper, Dr. Feelgood, Can, Eric Clapton, Ronnie Lane, Sweet, Jim Capaldi & Contenders, Chick Corea, Iggy Pop, Stranglers, Al di Meola, Rory Gallagher, Human League, Robert Gordon, Ian Dury, The Tubes, Camel, Elvis Costello, The Police, The Clash... Concerts que omplien de públic el pavelló de la Peña i que se celebraven acompanyats d'una veritable litúrgia, com l'inevitable Picarol de Ràdio Pica, a l'entrada del recinte, venent pòsters amb el reclam de "Pòsters Picarol, no els compra qualsevol", o



uns autobusos nocturns que, tant bon punt finalitzava el bolo, portaven com sardines centenars d'aficionats fins a Barcelona.

Paral·lelament al desembarcament a Badalona d'estrelles internacionals del rock, la ciutat va començar a gestar als setanta una escena de grups locals nascuts a instituts com l'Eugeni d'Ors o l'Albèniz, que va acabar esclatant amb tota la seva força durant la dècada següent. Com a conseqüència dels temps que es vivien, moltes de les bandes es mostraven fortament influenciades pel rock

simfònic o el progressiu: **Pharmacus** (amb Enric Lindo, anys més tard involucrat a Estudis Trama, al capdavant), **Boira**, **Alquitrán** (anys després reconvertits en **Telegrama**), **Argus**, **Maxon**, **The Ashen Lines** (on militava Alfredo Calonge, que a la següent dècada va ser un dels pilars bàsics de grups de pop com **Los Negativos**, **Doctor Love** i **Bondage**), **Squitz**, **Santani2**, **Nux** (que dos



Alquitrán



anys després d'haver-se format es van transformar en **Nuks**). **Nux** va ser el primer grup punk de Badalona, i entre les seves files hi havia Juan Alfambra, anys més tard a **Efectos Secundarios**, i Chucho, el que diuen que va ser el primer punk-rocker badaloní, tant estèticament com musicalment. Grups que es buscaven la vida com podien en una ciutat que encara no estava acostumada al rock. Malauradament, la ignorància amb què es tractava aquest moviment des de la premsa local fa que avui dia indagar en aquesta escena sigui quasi tan complicat com fer-ho en el paleolític.



Santani2, 1975



Alquitrán, 1978



Nuks al local d'assaig, 1980



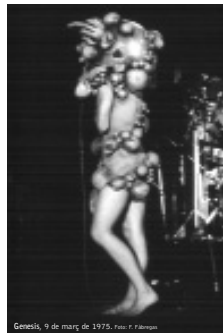
Nuks a la platja de Badalona, 1980



Nux a l'Institut Eugeni d'Òrs, 1979



LES MIL I UNA IMATGES DE LA MÚSICA DEL DIMONI



Genesis, 9 de març de 1975. Foto: F. Fàbregas



Eric Clapton, 11 d'agost de 1977. Foto: F. Fàbregas









Iggy Pop, 16 de maig de 1978. Foto: F. Fàbregas



Elton John, 10 de març de 1979. Foto: F. Fàbregas

CONCERTS INTERNACIONALS DE ROCK A BADALONA ALS 70

29 i 30 de març de 1974
TRAFFIC + SPARKS

4 d'octubre de 1974
FRANK ZAPPA

21 i 22 d'octubre de 1974
JETHRO TULL

9 i 10 de març de 1975
GENESIS

22 d'abril de 1975
JACK BRUCE BAND

21 de maig de 1975
ROBERT FRIPP + BRIAN ENO

21 de gener de 1976
TANGERINE DREAM

18 de maig de 1976
**JETHRO TULL
+ JOHN MILES**

3 de juny de 1976
RICK WAKEMAN

22 de juny de 1976
URIAH HEEP

22 de juliol de 1976
**WEATHER REPORT
+ BILLY COBHAM & GEORGE
DUKE + HERBIE HANCOCK
HEADHUNTERS**

20 d'octubre de 1976
PATTI SMITH

26 de novembre de 1976
TANGERINE DREAM

1 de febrer de 1977
CHICAGO

24 de febrer de 1977
DR. FEELGOOD

22 de març de 1977
SHAKTI

21 de juny de 1977
CAN + AMON DUUL

11 d'agost de 1977
ERIC CLAPTON + RONNIE LANE

20 de desembre de 1977
DR. FEELGOOD

27 de gener de 1978
SWEET

13 de març de 1978
TANGERINE DREAM

5 d'abril de 1978
JIM CAPALDI & CONTENDERS

21 d'abril de 1978
CHICK COREA

16 de maig de 1978
IGGY POP

12 de juliol de 1978
THE STRANGLERS + 999

27 de setembre de 1978
AL DI MEOLA

6 de novembre de 1978
ERIC CLAPTON

29 de novembre de 1978
CAMEL

16 de desembre de 1978
JIM CAPALDI

27 de febrer de 1979
RORY GALLAGHER

10 i 11 de març de 1979
ELTON JOHN & RAY COOPER

31 de maig de 1979
**IGGY POP
+ THE HUMAN LEAGUE**

5 de juny de 1979
ROBERT GORDON & IAN DURY

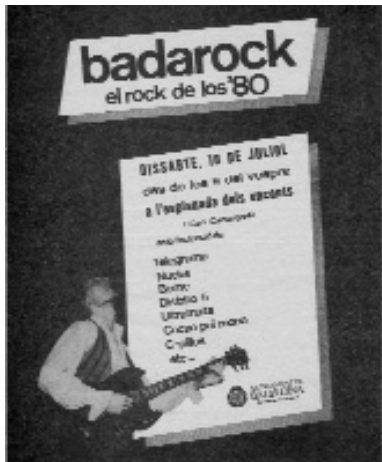
5 de juliol de 1979
THE TUBES

29 de novembre de 1979
**CAMEL
+ MICHAEL CHAPMAN**

13 de desembre de 1979
ELVIS COSTELLO







LA LLAVOR DEL BADAROCK

Si hem de buscar algun culpable a principis dels vuitanta en la confecció del nou rock badaloní d'aquella època, aquest va ser el BADAROCK.

El primer BADAROCK va començar el 10 de juliol de 1982 a les nou del vespre i va durar fins a quarts de vuit del matí del dia següent, una mica menys de les dotze hores promeses. Hi van participar més de deu grups, alguns de molt importants dins la moguda barcelonina dels vuitanta, com Ultratruta, Borne, Distrito 5 o Cacao Pal Mono.

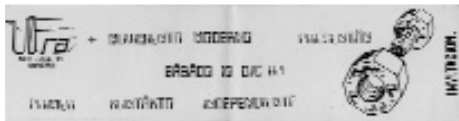
També hi havia bandes històriques de Badalona, com Telegrama o Nuks, el primer grup punk de la nostra ciutat. El BADAROCK no va tenir gaire èxit de públic, però molts dels que hi van anar van treure molt profit d'aquella experiència, ja que va ser el principi d'una explosió de creativitat musical a la nostra ciutat. A la Badalona dels primers vuitanta no hi havia gaires oportunitats de veure junts (ni separats) una col·lecció de grups com aquella.

1980
1989

No hi havia sales de concerts: el Pavelló del Joventut estava reservat per a les grans estrelles internacionals, i els grups locals només podien actuar, i amb sort, a les festes dels barris o a algun pub, però això passava poc sovint.

L'Ajuntament va considerar que el BADAROCK havia estat un fracàs i el 1983 no hi va haver nova edició, però al carrer ja es veia moviment. Un jove que es deia Toni Sáez va obrir al carrer de Sant Miquel el bar Ultra, que en poc temps es va convertir en punt de referència per als més moderns i va començar a programar actuacions. Allí es va presentar en societat el duet *Kremlín*, primer grup tecnopop de la ciutat. El bar Ultra era un lloc màgic: no hi havia taules, sinó televisors vells pintats de gris i rosa, i hi sonava el tecnopop i la música dels *new romantics* anglesos, un oasi de música que no es podia sentir a cap altre local.





DeMónica, any 1983

El fanzine *Movimiento Moderno* va celebrar en aquest bar el PRIMER KONTAKTO INDEPENDIENTE, i s'hi van fer molts concerts, però problemes de soroll amb els veïns van fer que la sala tanqués l'any 1985. Un altre lloc important va ser El Badiu de ca la Toneta, al carrer del Mar, que els caps de setmana acollia concerts de rock d'avantguarda, principalment de grups de Barcelona. També hi van tocar grups amb components badalonins, com Kodaira-Shi o DeMónica. Totes aquestes iniciatives van confluïr el desembre de 1983 amb l'organització d'un festival anomenat VA DE L'ONA VIVA, que incloïa diversos actes i que va acabar amb un gran concert al Pavelló de La Plana, on van tocar New Buildings, Donación Agnelli i Kremlyn. L'acte va tenir un gran ressò, però econòmicament no va funcionar bé i va tancar les portes a altres experiències futures.

De grups ja n'hi havia molts, aquells anys. Els mítica *Telegrama* havien publicat amb Flor y Nata el disc *La chica del metro* l'any 1982, i

van sonar per tot arreu abans de separar-se l'any següent per culpa del servei militar, fet que va deixar consternats tots els *mods* espanyols. Els *Abraxas*, reconvertits en *Marta y Su Nuevo Gobierno*, van enregistrar *El carro blanco* el 1983, però no van tenir crítiques gaire bones, malgrat haver estat finalistes del 2n Concurs Rock de Barcelona. La resta de grups es van haver de conformar amb maquetes més o menys precàries, sovint gravades al local o en directe, com ara *Pop Crisis*, *Rock Anagrama*, *Aleacción*, *Bunker* o els *Jaime Vicioso*, que van fer passar més d'una mala estona a alguns locutors, quan havien de programar les seves cançons delirants amb fortes connotacions sexuals.

Jaime Vicioso eren el pont (fràgil, cal dir-ho) entre els grups més clàssics i els que s'adherien a les noves tendències que arribaven de Madrid o de l'estranger. Aquestes dues maneres irreconciliables d'entendre la música pop van impossibilitar una veritable cohesió entre els diversos grups badalonins al llarg de tota



la dècada. Quan els **Telegrama** es van reconvertir en **Hotel** l'any 1984 per endinsar-se en els terrenys del soul-funk, van ser marginats per gairebé totes les altres bandes de la ciutat, i només van mantenir un contacte continuat amb els **Kremlín**, a qui van ajudar a enregistrar la seva primera maqueta. **Hotel** van arribar fins al número u de 40 Principales després de gravar el maxi *Yo te espío* amb la discogràfica CBS, però van haver de renunciar a la seva personalitat i el grup es va cremar. Poc després se separaven i Berto, el seu cantant, deixava Badalona i se n'anava a viure a Marbella.

L'any 1984 l'Ajuntament va tornar a engegar el BADAROCK, en una versió més modesta, amb grups de la ciutat i amb concerts repartits pels barris. El fracàs va ser notable, i per a les següents edicions es van escollir artistes de renom com **Ramoncín** o **Rosendo**. L'esperit de risc del primer BADAROCK no es va recuperar mai, i els grups van haver de buscar-se la vida pel seu compte.



Ramoncín al BADAROCK de l'any 1986. Foto: Xavi Mercadé



Rosendo al BADAROCK el 1986. Foto: Xavi Mercadé

A la primera meitat de la dècada hi va haver un parell de màners barcelonins que van donar un cop de mà als músics badalonins: Ernest Casals, que va ser màner de **Telegrama** i d'**Hotel**, i Luis Segarra, locutor d'Antena 3 que venia molt sovint a Badalona i que portava **Marta y su Nuevo Gobierno** i **Kremlín**.

Tots dos van tenir èxit i van aconseguir que els seus grups estrella fitxessin amb discogràfiques. **Kremlín** van ser un cas a part i, veient que cap segell no s'interessava de veritat per ells, Segarra va convèncer la seva cantant perquè deixés el grup, va fer-li unes fotos pujades de to en roba interior i li va gravar de la seva pròpia butxaca una maqueta hard rock que encara va interessar menys. Per cert, les fotografies es van fer al nou estudi barceloní dels Kaleidoscopio, parella de fotògrafs que a començaments de la dècada tenien la botiga-estudi al barri de Llefià i que van ser habituals amb la seva càmera de fotos als concerts dels grups badalonins.

També van fer fotografies d'estudi a alguns grups, i més endavant algunes portades de discos, com la de l'EP d'**El Ejército de Salvación**.

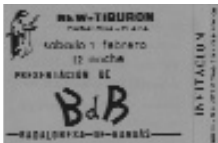
Però tot aquest moviment que hi havia els primers anys va arribar a un punt mort. La metròpoli veïna oferia unes possibilitats que Badalona no tenia, i va absorbir gairebé tot el que hi havia d'interessant a casa nostra.

Amb l'objectiu de lluitar contra aquesta tendència, l'Ajuntament va organitzar el 1985 un cicle de concerts i conferències, aprofitant que aquell era l'Any Internacional de la Joventut. Els concerts, aplegats amb el títol de **MÚSICA EN VIU!**, van consistir en programes dobles amb un grup de Badalona i un altre de Barcelona, i es van fer a la discoteca Titus, lloc emblemàtic de la moguda *pija* badalonina i dels btv (badalonins de tota la vida), un lloc on mai no haurien deixat entrar molts d'aquells músics.



A més de grups com Marta y su Nuevo Gobierno i Kremlín, hi van actuar Efectos Secundarios (sorgits de Nuks), que van convertir-se en una de les formacions més importants dels anys següents.

Després d'aquest cicle de concerts, els grups van quedar-se amb ganes de més, i com que ja havia passat l'entusiasme institucional, s'ho van haver de fer tot sols. Amb l'impuls de Juanjo Zambrano, locutor de Ràdio Ciutat de Badalona, es va crear l'any 1986 l'agrupació amb denominació d'origen Badalonesa de Bandas, que a més dels tres grups citats anteriorment incloïa els *heavies* Mantis Atea. Es va fer un concert de presentació de l'agrupació al New Tiburón, però els grups parlaven llenguatges molt diferents i la iniciativa no va durar gaire temps.



L'IMPULS DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

A la ràdio badalonina hi havia programes especialitzats en els nous grups estatals, i el BADAROCK va ser un bon catalitzador de la nova moguda rockera de la ciutat. Paral·lelament van anar apareixent programes on sonaven maquetes i discos independents, guiats per locutors com Jordi Turtós i Pedro Blasco (*El diablo cojuelo*) o Juanjo Zambrano (*La corte del rey escarlata*), a Ràdio Ciutat de Badalona, i més tard José Antonio Pérez i Óscar F. Calderón (*Destino Groenlandia*), a Radio JM. Juanjo Zambrano, activista musical de la ciutat, va ser un dels impulsors del primer fanzine musical de Badalona, *Movimiento Moderno*, que va arribar a publicar dotze números i que estava dirigit per Juan Cervera amb l'ajut de Santi Carrillo (actualment tots dos responsables de la veterana revista *Rockdelux*).



LA GENERACIÓ DEL ROCK A LA SORRA

L'any 1986 els grups que voltaven pel Casal de Joves Dalt la Vila van autogestionar un festival que va fer història, el ROCK A LA SORRA. A diferència del primer BADAROCK, aquí no hi havia cartell d'impremta en color, sinó una fotocòpia pura i dura, i el suport de l'Ajuntament era molt limitat. Això va donar lloc a problemes que van continuar en futures edicions, algunes gairebé clandestines. Hi van tocar grups que es van fer molt coneguts a la nostra ciutat els anys següents, com **A Morte do Pobo**, **Flai Tunai**, **Efectos Secundarios** o **Contracte Temporal**. Els tres primers van tenir una certa trajectòria fora de Badalona; van tocar a les sales més importants de Barcelona, com el KGB.

Poc després van aparèixer més grups que també van fer parlar fora de casa, com **El Ejército de Salvación**, sorgits de les cendres de **Kremlin**, i **Clan**, grup de rock instrumental on hi havia Lluís Rodríguez, ex**Rock Anagrama**, genial bateria i cervell inquiet.



Clan, juntament amb **Función Privada**, van fer un concert a l'antic Zeleste, amb el títol de *Badalona en Zeleste*, que va deixar indiferents els barcelonins.

Després d'una etapa en què no hi havia gaire futur per als grups de nova fornada, cadascú es va buscar la vida com va poder. Els **Clan** van compaginar els seus experiments crimsonians amb el treball com a grup d'acompanyament de **Montse Berman**, l'excantant de **Kremlin**, però això encara tenia menys futur.

A Morte do Pobo i **Flai Tunai** van aprofitar el contingut social d'algunes de les seves cançons per introduir-se dins el circuit del rock combatiu, i **El Ejército de Salvación** va fer més mestís el seu discurs a base de tecnopop clàssic barrejat amb les músiques calentes del Raval barceloní. **Función Privada**, amb **Andrés Martí** com a cantant, va potenciar el costat més comercial i va tenir els seus minuts de glòria a les radiofórmules la dècada següent.

Deixant de banda la idoneïtat dels seus estils, aquests nous grups (que no eren tan nous perquè gairebé tots estaven dirigits per músics ja coneguts) van fer els primers passos en un clima propici. No era només el **ROCK A LA SORRA**, també hi va haver iniciatives privades que van donar suport als músics, com els concerts als xiringuitos de la platja o al pub 147, que va dedicar les nits del cap de setmana a la música pop i rock. No van durar gaire, però ja hi havia



Montse Berman i **Clan**, el 1987

uns fonaments importants i van continuar sortint noves bandes. L'Escola de Música Moderna, al Casal Dalt la Vila, també hi va jugar un paper important, així com els concerts que s'hi feien, encara que es realitzaven en condicions molt precàries. Del Casal va sortir, per exemple, **Afraid To Speak In Public**, un dels grups decisius del rock badaloní a la dècada dels noranta.



El 1989 es va intentar crear una nova Coordinadora de Bandas, dirigida per Josep Aragonés "Maño", un personatge molt conegut que amb Francesc Cabrel havia format part de Jaime Vicioso. Però després de moltes discussions només s'hi van afegir els grups menys ambiciosos i els que feien els primers passos pels escenaris, i la coordinadora va tenir una vida curta.

En aquella època, Badalona va poder disposar per fi d'un estudi de gravació professional, Trama, dirigit per Enrique Lindo, on alguns grups van gravar les seves primeres maquetes de veritat. D'altra banda, també hi havia un estudi més modest però alhora més accessible econòmicament, que va ser el germen de les

primeres gravacions de **Difícil Equilibrio**. També hi va ajudar molt la botiga de discos Jócar, on primer es venien maquetes, i després els discos de **Clan**, **El Ejército de Salvación** o **Biónika**, un altre dels nous grups importants d'aquells anys. Gràcies a tots aquests factors, a finals de la dècada a més dels veterans ja hi havia una gran quantitat de gent nova sense gaires connexions amb els músics dels vuitanta, que es van donar a conèixer els anys següents. Ja es va poder comprovar quan s'estava preparant el disc *10 anys de rock a Badalona* a començaments del 1991, un àlbum que d'alguna manera va tancar una etapa de la música pop i rock a la nostra ciutat, i va deixar lliure el camí per a noves experiències.



LES MIL I UNA IMATGES DE LA MÚSICA DEL DIMONI

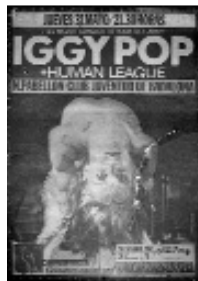


Peter Gabriel, en concert a Badalona.
Fotoc: F. Fàbrega





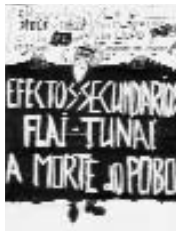
Joe Strummer, cantant i guitarra de The Clash, el 27 d'abril de 1981 a Badalona. Foto: F. Fabrega





The Police en concert a Badalona
l'11 d'abril de 1980. Foto: F. Fàbrega





Article amb motiu de la gravació de *Las pistolas de la paz*, aparegut a *El Periódico* el Nadal de 1985. En primer pla Montse Berman, de Kremlyn, i Marta, de Marta y su Nuevo Gobierno.



Badarock **A MORTE DO POBO**

VA DE L'ONA VIVA **EGO** **Función Privada**

TELEGRAMA **NURSES** **Kodaira-Shi**

Kremlyn **Efectos Secundarios** **Nuks**

MARTA **BIÓNICA** **ROCK A LA SORRA**

Y SU NUEVO GOBIERNO **HOTEL** **DeMónica**

Flay Tunai **Escola de Música Moderna** **CLAN**

Badalonesa de Bandas **El Ejército de Salvación**



A MORTE DO POBO

Nascuda a principis del 1986, **A Morte do Pobo** va ser una de les formacions badalonines més actives. Durant els cinc anys que van estar junts, a la seva primera època, van ser presents a festivals badalonins com el ROCK A LA SORRA i el BADAROCK, però també van actuar a locals emblemàtics, com el Zeleste, l'Studio 54 o el KGB. L'any 1987 van telonejar **Ramoncin** i van ser seleccionats com a representants de l'Estat espanyol a la BIENAL, una mostra de les pro-



A Morte do Pobo, any 1985

duccions culturals de l'Europa mediterrània que va tenir una vida molt curta, però que els va servir per promocionar-se a fora de Badalona. **A Morte do Pobo** van ser inclosos en el disc recopilatori de la BIENAL 87, i el mes de març del 1988 van participar al festival TENDENCIAS de Bari, a Itàlia. Un any més tard van gravar la primera maqueta, de títol homònim. A principis dels noranta es van separar, però deu anys després el cantant, **Jofre Ferriols**, va resucitar la banda amb una nova formació.

Contra la ignorància és el nom del seu primer disc, que van enregistrar el mes de febrer del 2001 entre Badalona i Barcelona. Cal destacar que entre els fundadors de la banda hi havia un dels millors guitarristes de rock badalonins, Francesc Beltran, més conegut com Kvrel o Pelut, que un cop separada la formació va oferir els seus serveis a bandes de rock'n'roll com **Bombarderos** o **Mojados**. A principis del 1992, juntament amb Nico i Frank de **Flai Tunai**, va crear **Tapón López**, i també va col·laborar a **Els Miralls de Dylan** i **Doble Zero**, projectes en solitari de l'excantant de **Sopa de Cabra**, Gerard Quintana.



BIÓNKA



Biònika, el 1990



Biònika, *Lejos de la ley* 1990



Músics experimentats que practicaven un pop-rock sòlid i ple de guitarres contundents. **Biònika** va néixer l'any 1986, i així els germans Escudero, Alejo i Jordi, van deixar enrere el seu passat heavy amb el grup **Ave Sacra**. Durant els primers anys **Biònika** no van parar d'actuar a llocs de Barcelona (com el KGB o el Cosmopolita), a Ripoll, Centelles, Lloret de Mar... Uns concerts que els van servir per anar preparant les cançons del seu primer disc, *Lejos de la ley*, editat l'any 1990 per la discogràfica Berman Internacional. Dos anys més tard la banda es va dissoldre per encetar altres projectes, com **El Loco de Marte** (amb Frank, excantant de **Flai Tunai**), **Incógnito** o **Dragón Rapide**. Amb aquest últim grup fins i tot van arribar a actuar a l'Expo de Sevilla l'any 1992.



CLAN

Molt abans de crear *Diffícil Equilibrio*, una de les bandes de referència del rock progressiu espanyol, Alberto Díaz i Lluís Rodríguez van iniciar una aventura que deixava ben clara la seva passió per l'experimentació. Durant els cinc anys que van existir, **Clan** van actuar a molts locals Badalona i Barcelona, com l'antic Zeleste del carrer Argenteria, que els va servir per tenir una certa repercussió i molta experiència. Tota aquesta feina va tenir un resultat extraordinari. Una cançó seva va ser inclosa en un casset recopilatori que va editar un fanzine francès amb diferents grups alternatius barcelonins. El 1989 van editar el seu únic disc, un *single* que incloïa "Ruptura parts I i II" i (a la cara B) una versió de "Lark's Tongues in Aspic", de Robert Fripp, editat per la companyia Berman Internacional. L'any 1989 **Clan** va deixar d'existir per donar vida a *Diffícil Equilibrio*.



Clan, *Ruptura*, 1989



Clan, primera maqueta

EFFECTOS SECUNDARIOS



Efectos Secundarios a la platja de Badalona, el 1986

Un cop va haver passat a millor vida **Nuks**, un dels primers grups de rock a Badalona, alguns dels seus components, com Juan Alfambra i Jordi Fernández, van formar a finals del 1984 **Efectos Secundarios**. Al principi el punk-pop era la seva arma musical, però amb el temps van evolucionar cap a un rock més urbà i directe. El grup va fer diferents sortides a Bilbao i Tarragona, a més d'actuar a locals com el KGB i, com la majoria dels grups d'aquella època, als festivals badalonins ROCK A LA SORRA i BADAROCK. **Efectos Secundarios** van tenir l'honor de ser els teloners de l'últim concert a Catalunya de *Nacha Pop*. Va ser el 30 d'abril de 1988 a Can Cabanyes, dins les Festes de Primavera de Badalona.



EGO

Del rock dur al rock simfònic, l'evolució dels **Ego** a la dècada dels vuitanta va ser com un tren de llarg recorregut a la recerca del so característic de la banda.

Nascuts al barri de la Morera l'any 1984, un any després ja tenien preparada la primera de les tres maquetes que editarien entre el 1989 i el 1993. A Badalona van actuar en diferents edicions del BADAROCK i del ROCK A LA SORRA, així com a la discoteca Tiburón i al Refugi. Un dels seus concerts més destacats i del qual guarden més bon record és el que van fer a la FESTA DE TREBALL, a Montjuïc.



Ego, any 1993

FUNCION PRIVADA



Formats a principis del 1986 al barri del Marresà, **Función Privada** van apostar pel pop, però amb el temps la música llatina i caribenya els va influenciar definitivament. Després d'haver gravat dues maquetes els anys 1990 i 1991, i d'haver guanyat un dels premis del concurs de grups de la sala Bóveda de Barcelona l'any 1992, la discogràfica Blanco y Negro Music els va obrir les portes i van editar el seu únic disc, titulat *Bajo el sol africano*, l'any 1994. Durant la seva existència com a grup van fer molts concerts, entre els quals destaca el que van celebrar a les FESTES DE MAIG de 1989 fent de teloners dels madrilenys **Los Ronaldos**, així com diferents actuacions que van fer a Pamplona, Badajoz i Friburg (Suïssa).



La seva primera maqueta



Función Privada
Bajo el sol africano, 1994



EL EJÉRCITO DE SALVACIÓN



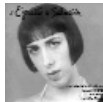
L'any 1987, un any després d'haver desaparegut **Kremlyn**, J.J. i José Antonio Pérez es van tornar a ajuntar per gravar una maqueta de dues cançons amb el nom d'**El Ejército de Salvación**. Més tard es va unir a la banda Toni Sáez, expropietari del bar **Ultra**. **El Ejército de Salvación** feien tecnopop amb influències d'altres músiques, com el jazz o els ritmes llatins, seguint les pautes musicals de bandes com els **Communards** o **Yello**. Després d'una actuació al KGB, el grup es va dissoldre, però José Antonio Pérez va reprendre el projecte posant èmfasi en el vessant més cabareter. Al llarg de la seva trajectòria van realitzar més de quaranta actuacions per tot Catalunya, entre les quals destaquen les de la sala **Bikini** de Barcelona, les de Lleida i Reus.

L'any 1989 van guanyar el tercer premi del Concurs de Maquetes Roland-Rock de Lux i van gravar el seu primer disc, *La calle de la vergüenza* (Los Discos del Arrabal, 1989). A partir d'aquest moment el so del grup es va decantar pel flamenc-pop, fet que els va convertir en una de les formacions pioneres



El Ejército de Salvación, el 1987

d'aquest estil. L'any 1991 van editar el segon disc, un LP titulat *Canciones de miseria y soledad*, produït per Pedro Burruezo, dels **Claustrofobia**, un dels grups capdavaners del flamenc-pop. Poc després el grup va desaparèixer, però el seu ideòleg, José Antonio Pérez, avui encara continua en el món de la música, amb altres projectes una mica allunyats dels seus inicis.



El seu primer disc, el 1989



Canciones de miseria y soledad, 1991



FLAI TUNAI



Si hi havia algun grup a Badalona que representava tota l'essència del rock'n'roll, aquests eren sense cap dubte **Flai Tunai**. Nascuts el juny de 1986, els **Flai**, com se'ls coneixia popularment, aviat van guanyar-se la joventut rockera badalonina amb ganes de noves emocions i sensacions musicals. Amb un estil molt particular i sobretot amb una posada en escena impactant, **Flai Tunai** es van convertir en poc temps en el grup més emblemàtic de finals dels vuitanta. Amb un animal d'escenari com era el seu cantant Frank, la guitarra supersònica de Nico i el baix impactant de Martín, van revolucionar Badalona amb el seu rock'n'roll hereu de bandes com **New York Dolls** i de cantants com **Iggy Pop** i **David Bowie**. Però sobretot van colpir amb els seus incendiaris concerts, on el polifacètic Frank deixava literalment la pell a l'escenari amb les seves representacions teatrals i els canvis de vestuari que oferia a totes les actuacions.

Van realitzar una pila de concerts per tot Catalunya, alguns fent de teloners de grups com **The Primitives**, **Transvision Vamp** o **Wilko Johnson**. Però **Flai Tunai** no van tenir la sort de molts grups, i el màster del que havia de ser el

seu primer disc, gravat el desembre de 1988, finalment no es va poder editar i es va quedar en una maqueta. La cançó "Hombre Mono", com ja va passar amb "La chica del metro" de **Telegrama** a principis dels vuitanta, es va convertir en tot un himne per als seguidors de la banda. El fet que no es publicés el disc va afectar molt el grup, però van treure prou forces per continuar treballant i oferir bones dosis de rock'n'roll fins al juny de 1994, quan el cansament els va vèncer i es van separar. Molts dels seus components van continuar amb altres projectes, sempre relacionats amb el món de la música o de les arts plàstiques.





El cantant Frank va continuar amb la seva passió de pintor i dibuixant de còmic. Hem de recordar que era el dissenyador de les maquetes i els cartells de les actuacions del grup. En l'apartat musical va crear juntament amb Nico i Francesc Bertran Tapón López, un grup que va durar fins al 1996. Per la seva banda, Martín Gallego va incorporar-se al grup Decadentes.

El Loco de Marte, amb components de Biónika, va ser una de les últimes aventures musicals de Frank, que va morir a finals d'octubre del 2000 després d'una llarga malaltia.

Els antics components del grup han recuperat la gravació del màster del disc oblidat de Flai Tunai, amb la intenció d'editar un disc recopilatori amb diferents gravacions en directe, juntament amb les cançons de la seva primera maqueta, un deute que tenien pendent amb els seus seguidors badalonins.



Frank i Nico, les ànimes de Flai Tunai, en directe.



HOTEL

Els components de **Telegrama** no van trigar gaire temps a formar un altre grup després d'haver-se separat. Just després d'haver fer el servei militar van iniciar un nou projecte amb el nom d'**Hotel**, un grup amb uns plantejaments musicals força diferents de la seva anterior aventura musical, ja que van fugir del pop per aventurar-se en el soul-funk britànic en l'ona de grups com **Haircut One Hundred** o **Style Council**, del seu ídol **Paul Weller**.



Amb una estètica molt semblant a la del moviment dels *new romantics* anglesos i a la de bandes com **Spandau Ballet** o **Duran Duran**, **Hotel** van tenir certa repercussió a la ràdio i a la televisió de l'època, i amb només un *single* que incloïa la cançó "Yo te espío" (CBS, 1985) van entrar a 40 Principales i van gravar un vídeo per al millor programa de televisió d'aquella època, *La bola de cristal*. L'any 1985, com que la discogràfica no els feia cas i no va complir la promesa d'editar el que hauria estat el seu primer LP, van acabar separant-se.



Maxi single Yo te espío, any 1985

KREMLYN



Va ser un dels grups pioners a fer servir el teclat Casiotone per elaborar la seva música, un instrument que actualment utilitzen moltes bandes que intenten reivindicar el tecnopop dels vuitanta. **Kremlín** va néixer sota la influència de grups de la dècada dels vuitanta com **Depeche Mode** o **Yahoo**, i va estar format inicialment per J.J. Ibáñez als teclats i Montse Berman a la veu. Un any més tard es va unir al grup José Antonio Pérez, que havia format part del grup d'after-punk **DeMónica**, i a qui van conèixer durant una actuació al bar *Ultra* de Badalona.

Durant els tres anys en què van estar junts, del 1983 al 1986, van realitzar una trentena d'actuacions, fent concerts a mitics locals barcelonins, com el *Zelete* o el *Màgic*, i a l'enyorada discoteca *Tiburón* de Badalona. La seva única maqueta la van gravar de manera casolana al local dels **Hotel** el gener de 1985.



Kremlín, el 1984



MARTA Y SU NUEVO GOBIERNO

Nascuts amb el nom d'Abraxas, l'any 1982 els seus components van iniciar un nou projecte amb el nom de **Marta y su Nuevo Gobierno**. Influenciats pel pop dels grups de la *new wave* britànica, el grup liderat per la cantant Marta García l'any 1983 va quedar finalista del 2º Concurso de Conjuntos Rock de Barcelona, organitzat per l'Ajuntament de la ciutat comtal, i aquell mateix any van publicar el seu primer disc, *El carro blanco* (PDI, 1983).

Tres anys més tard van editar un mini LP bilingüe, *Soy un sueño* (Twins, 1986), amb una cara en castellà i l'altra en alemany, destinat al mercat internacional. Durant aquests anys de glòria el grup va fer moltíssimes actuacions per Catalunya, l'Estat espanyol i l'estranger. **Marta y Su Nuevo Gobierno** va ser un dels primers grups badalonins que van creuar la frontera. L'any 1987 es van separar.



Marta y su Nuevo Gobierno, el 1982



Maxi single *El carro blanco*, 1983



Mini LP *Soy un sueño*, 1986



NURSES

Trio de pop-rock amb molta energia i de clara influència britànica, com molts dels grups d'aquella època a Badalona. Van començar l'any 1984 amb el nom de **Nurses de Bangkok**, però dos anys més tard van deixar **Bangkok** i definitivament es van moure amb el nom de **Nurses**.

Van gravar ni més ni menys que vuit maquetes entre els anys 1986 i 1993, a raó d'una per any. El seu pop vitamínic els va servir per actuar a sales com el Zeleste i el KGB, i al festival BADAROCK els anys 1988 i 1990.



Una de les primeres maquetes de Nurses

Nurses a Dalt la Vila, el 1993



TELEGRAMA



Històrica banda i pionera de l'efervescent moguda de Barcelona i Badalona de principis dels vuitanta. Capdavaners del moviment *mod* a l'Estat espanyol, **Telegrama** eren habituals de locals com el Zeleste, el Màgic o la Boira. El mes de setembre de 1981 se'ls van obrir les portes al gran públic, quan van actuar a la FESTA DE TREBALL de Montjuïc fent de teloners d'Ian Dury & The Blockheads.

No van trigar gaire, gràcies a unes cançons senzilles i directes, a convertir-se en un dels grups amb més èxit de l'escena, juntament amb Brighton 64, banda amb la qual van compartir escenari en més d'una ocasió. L'any 1982 va sortir al mercat el seu únic disc, el single *La chica del metro* (Flor y Nata, 1982), una cançó que es va convertir en tot un himne als seus concerts. La portada la va dissenyar Manolo García, que en aquell temps era el cantant de Los Rápidos. Durant el seu últim any de vida Telegrama no van parar d'actuar arreu de l'Estat espanyol i de sortir a la ràdio i la televisió. També van enregistrar quatre cançons per a un segon disc que mai es va editar.



Telegrama l'any 1981



TELEGRAMA

Com és habitual en molts grups d'aquella època, el servei militar ho va espatllar tot; es van separar a finals del 1982 oferint el seu últim concert a la mítica sala Metro del Poble Nou, el dia 23 de desembre.

Telegrama han recuperat les antigues maquetes, gravacions en directe i cançons perdudes i han tret *Power Pop!* En aquest recopilatori editat per Flor y Nata Records, companyia que els va editar el primer disc l'any 1982, hi ha les millors cançons d'aquella època, i que molts fans de la banda reclamaven. Cal recordar que el primer disc dels badalonins està descata-



Telegrama a la platja de Badalona l'any 1982

logat, i que per obtenir-lo es paguen preus astronòmics a moltes fires del disc. Com es pot veure, la flama d'un dels millors grups de rock de Badalona continua encesa 25 anys després. Telegrama s'ha convertit amb el pas del temps en un grup de culte dins el moviment *mod* de Barcelona.



Portada i contraportada de *La chica del metro*, dissenyada per Manolo García



Primer CD de Telegrama... 25 anys després







Afraid to Speak in Public

EL RELLEU GENERACIONAL

La millor collita

A finals de la dècada dels vuitanta l'activitat musical a la ciutat començava a mostrar símptomes de cansament. Aquest esgotament simptomàtic per part dels grups i dels diferents col·lectius musicals es va transformar en una relativa calma, que a principis dels noranta va desencadenar una autèntica tempesta de bandes amb noves idees i amb una visió de la música molt més oberta.

Grups com Flai Tunai, A Morte do Pobo, Biònika, Función Privada o Clan, representants del millor rock badaloní dels vuitanta i que van formar part de la seva història, immortalitzada al disc *10 anys de rock a Badalona*, van passar el testimoni a la que va ser possiblement una de les millors collites de rock a Badalona, amb noms tan representatius de l'escena musical badalonina dels noranta com **Afraid to Speak in Public**, **Difícil Equilibrio**, **Decadentes**, **Vizio** o **J6**. Formacions que es movien en diferents direccions

1990
1999

musicals, com el hardcore, el rock progressiu, el hard-rock, el metal, el pop i el rock'n'roll. Si a la dècada dels vuitanta **Telegrama** i **Flai Tunai** eren els grups capdavaners del rock a Badalona, als noranta n'hi va haver un que va trencar tots els esquemes i es va consagrar com un dels millors grups de totes les èpoques a Badalona. Eren **Afraid to Speak in Public (ASP)**, que, amb tres discos al mercat i amb nombroses actuacions arreu de l'Estat espanyol i Europa van revolucionar tots els esquemes dels més conservadors amb la seva barreja compacta i sense fissures de hardcore, jazz, metal, funk i rock, entre altres estils musicals que passaven per la seva trituradora sonora. Paral·lelament a la consagració dels **ASP** com la gran banda badalonina dels noranta, altres grups com **B-Violet**, **Dirty Lust**, **Prisma d'Horus**, **E-150**, **Ley de Murphy**, **Gums** i **Alquibencil** deixaven ben clar a meitat dels noranta que el nou rock badaloní arribava a la majoria d'edat.



En una altra dimensió molt més professional, hem de destacar el grup **Fuego**, format per autèntics mestres de la música, com Joan Vinyals i el badaloní Enric "Nota" París, un dels millors bateries de l'època, que va treballar amb grups com **Los Rebeldes**. Un altre dels personatges il·lustres de la ciutat de Badalona és Toni Saigí, més conegut com "Chupi". Aquest músic, productor i compositor també va formar part dels **Fuego** en la seva última època. La seva trajectòria musical l'ha portat a tocar els teclats en grups tan reconeguts com **Els Pets** i **Jarabe de Palo**.

Aquesta dècada va aportar un altre aire a la música moderna badalonina, amb l'arribada d'una nova generació que va créixer amb una visió més universal de la música.



Disc 10 anys de rock a Badalona, 1991



Dirty Lust

LA MÚSICA EN DIRECTE

Una assignatura pendent

La música en directe no va tenir mai continuïtat, ni en festivals ni en sales privades ni municipals. Els badalonins no han pogut disposar mai d'una programació musical estable, i això que el volum de grups a la ciutat és dels més alts d'Europa. De tota manera, a Badalona es va gaudir durant els anys noranta, encara que amb alts i baixos, de molta música i de gran qualitat en directe.

La mort del **BADAROCK**, el millor aparador musical dels vuitanta per als grups badalonins, va donar pas a altres iniciatives que es van consolidar i que actualment encara continuen vives, com els concerts al Casal de Joves Dalt la Vila, que es va convertir en una mena de símbol de la música en directe. El **BLUES & RITMES**, pioner a l'Estat espanyol entre els diversos festivals de les anomenades músiques del món, i que va començar al parc de Can Solei, va reunir grans noms de la música, com **Koko Taylor**, **George Clinton** o un desconegut aleshores **Carlinhos Brown**. Badalona, com ja havia passat a finals dels

anys setanta, tornava a ser pionera de concerts, en aquest cas de *world music*. Actualment el festival encara continua viu, però en un format més reduït i al Teatre Zorrilla.

El juliol de 1993 el polígon de Can Ribó i la sala Oh Dios Mío! es van omplir de tupès amb les **JORNADES DE ROCK AND ROLL I MOTO**. Durant un cap de setmana, fans de les Harley i l'autèntic rock'n'roll es van reunir per realitzar diferents activitats: exposicions, *mercadillo*, exhibicions, competicions i





diversos concerts, com el del veterà **Sleepy la Beef**, el del mític i esbojarrat rocker britànic **Screaming Lord Sutch** i el dels badalonins **Fat Perkins** y **Los Trobillys**. La poca assistència de públic va ser un dels punts negatius d'un festival que va néixer amb molta il·lusió, però que no va tenir continuïtat.

Un altre dels canvis significatius en la nova escena badalonina va ser la creació l'any 1994 del **TRANSMÚSICA**, un circuit estable d'actuacions en directe als diferents casals i centres cívics, que volia demostrar al públic la realitat del rock badaloní a més de potenciar la creació musical a la ciutat. El circuit va funcionar entre el maig del 1994 i l'abril del 1995.

El mes de maig del 1995 va néixer la **MOSTRA POP-ROCK CIUTAT DE BADALONA**, impulsada per Ràdio Ciutat de Badalona, i el setembre, el **POP FESTIVAL**. La **MOSTRA POP-ROCK** es va consolidar com un macro-concert de rock estable durant les Festes de



Maig, i en bona part va servir per continuar amb la feina engegada feia anys per altres col·lectius de la ciutat amb festivals com el ROCK A LA SORRA o el BADAROCK. La MOSTRA ja té onze anys de vida, i ha servit perquè el públic de la nostra ciutat hagi pogut veure en directe grups de l'escena independent estatal com Los Clavos, Lord Sickness, Manta Ray o Psilicon Flesh.

A partir del 2000, el festival va canviar de línia i va apostar per bandes i artistes internacionals, com Michael Monroe (cantant dels Hanoi Rocks) que va oferir a Badalona l'únic concert a l'Estat espanyol, Gluecifer, Diamond Dogs o els britànics The Quireboys.

La MOSTRA, però, no ha oblidat mai les formacions locals. Així, grups com Afraid to Speak in Public, Prisma d'Horus, B-Violet, J6, Lost o Dirty Lust han estat alguns dels noms que han passat per aquest festival, que s'ha convertit amb el pas dels anys en un clàssic i en la cita rockera de les Festes de Maig.



Manta Ray a la 2a MOSTRA POP-ROCK, 1996

Organitzat per la promotora de concerts La Iguana, del POP FESTIVAL se'n va fer una edició al parc de Can Solei. Però quina nit la d'aquell 8 de setembre de 1995!!! Pesos pesants del rock mundial com Paul Weller, Sonic Youth, Babes in Toyland, Beck o Yo La Tengo van ser els protagonistes d'un festival inoblidable. Més de dotze hores de rock en directe a les quals van assistir 8.000 persones, i que els badalonins Afraid to Speak in Public van tenir l'honor d'inaugurar.

Tot i que estava programat també per a l'any següent, el POP FESTIVAL no va tenir continuïtat per diferents motius, un dels quals i com ja va sent habitual a la nostra ciutat va



Babes in Toyland, Pop Festival, 1995
Foto: Xavi Mercadé

ser el seguit de queixes dels veïns de la zona per l'excessiu soroll que generaven els concerts. L'altre motiu va ser el poc compromís de l'Ajuntament de Badalona.

A finals dels noranta es van anar consolidant diverses sales privades, com l'Oh Dios Mío!, el Motor Rock Café de la Rambla i el Célebre del polígon de Can Ribó, que programaven concerts en directe amb més bona voluntat que mitjans. Bars com el Badamola o l'Illa dels Músics eren altres locals per a concerts en petit comitè, i en molts casos en format acústic per evitar les habituals protestes dels veïns. Però una de les iniciatives que va tenir més ressò va ser el naixement de l'Ateneu



Paul Weller, Pop Festival, 1995. Foto: Xavi Mercadé

Popular de Badalona, que gestionaven diferents col·lectius culturals de la ciutat, un local que va tenir una vida curta però intensa. Situat a ple centre de Badalona, l'Ateneu va acollir moltes actuacions en directe, com les de Color Humano, Macaco, Goldfinger i infinitat de grups de hardcore europeu i nord-americà que estaven de gira per l'Estat espanyol. Entre els anys 1996 i 1999, l'Ateneu va ser el centre neuràlgic de la moguda badalonina, però els pocs recursos de què disposava, acompanyats d'una gestió feta amb molt bona voluntat però poca efectivitat, van acabar fent que es desintegrés el somni de molts joves badalonins, que durant uns anys s'havia fet realitat.



ELS RECURSOS MUSICALS D'UNA CIUTAT VIVA

Amb una Escola de Música Moderna, bressol de molts músics i grups de Badalona, que era i és l'enveja de moltes ciutats i que encara funciona a ple rendiment, els anys noranta van veure com les diferents infraestructures musicals com estudis de gravació, botigues de discos i locals d'assaig s'anaven consolidant. Trama i Hi-So es van convertir en els estudis per excel·lència de Badalona. Els estudis Trama, dirigits per l'incansable Enric Lindo i amb prop de vint anys d'experiència, estaven enfocats a un sector de músics més professional; a les seves cabines han gravat grups no només de la ciutat sinó d'arreu de l'Estat. D'altra banda, Hi-So, amb uns mitjans més modestos, ha estat el primer contacte i la primera maqueta de la gran majoria de grups badalonins.

La inauguració de Discos Jócar a Badalona i també a Santa Coloma de Gramenet va suposar una gran empenta als grups, per la implicació de la botiga en moltes de les activitats musicals de la ciutat. Els amics de

Jócar van col·laborar en concerts i festivals, en la distribució de maquetes i fins i tot en la producció de discos. Jócar es va aventurar l'any 1994 en la producció d'un recopilatori de rock badaloní on es podien trobar els grups Ley de Murphy, En la Barra, Fang i Decadentes, que van decidir editar-se ells mateixos un CD per promocionar la seva música.

Una altra de les bones iniciatives, que va sorgir del Club Elvis de Badalona, va ser el 1r MERCAT DE LA MÚSICA. Durant les Festes de Maig del 1996 la plaça de la Vila es va omplir amb més de 40.000 discos, la gran majoria de col·leccionista, però malauradament i com és habitual en aquesta ciutat no va tenir prou ressò per continuar un any més.

A finals dels noranta, Badalona va veure néixer un certamen que actualment encara es manté. És el Concurs de Música, que en els seus inicis va estar impulsat per l'Associació Juvenil La Rotllana i Joves Conspiradors, una



A la guitarra, Quique Soriano, alma mater de l'Escola de Música



associació cultural, aquesta última, que va donar un fort impuls musical i cultural a la ciutat, programant concerts, publicant fanzines i editant cassets amb nous grups. El concurs, amb un pressupost molt modest i el recolzament de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament, és una de les poques iniciatives musicals que encara continuen vives. Actualment s'hi presenten més de cent maquetes i s'ha convertit en un dels més importants de Catalunya. **Lost**, **Alquibencil**, **Mute Off** i **Profezhya** van ser alguns dels guanyadors dels últims anys, i tots van tenir l'oportunitat de gravar la seva primera maqueta en format de CD gràcies a aquest concurs, que s'ha convertit en una mostra sòlida de l'actual estat de salut musical de la ciutat de Badalona.



CD recopilatori del 1r Concurs de Música Local. 1999

Un altre dels punts neuràlgics de la nova música de Badalona va ser l'antiga fàbrica del carrer Indústria 123, una nau industrial inaugurada l'any 1995 que acollia una gran quantitat de locals per assajar, i centre de l'activisme musical dels noranta. Malauradament, la reforma de la façana marítima de Badalona va fer que molts d'aquests grups emigressin a principis del 2000 a altres

locals de l'àrea metropolitana, fet que va deixar la ciutat sense un dels llocs més revolucionaris en creació musical que ha tingut mai. A hores d'ara els músics encara reinvendiquen la creació d'un espai musical on poder assajar i actuar en directe, una assignatura que encara no ha aprovat la ciutat de Badalona.



Entrada principal dels ja desapareguts locals del carrer Indústria Foto ccu



ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Una plataforma de promoció

De la mateixa manera que a la dècada dels vuitanta els mitjans de comunicació sempre van recolzar el rock badaloní, als anys noranta es van consolidar diferents programes musicals des de les ones de Ràdio Ciutat de Badalona (RCB), com *Ábrete de orejas* i *Boulevard Pop*, espais que sempre han tingut les portes obertes a les noves i veteranes formacions de la ciutat, tant per presentar-ne les maquetes i discos com per promocionar els seus concerts. Fins i tot els estudis de l'RCB han estat testimonis de concerts en privat i en format acústic, com el que van protagonitzar **B-Violet**, possiblement l'únic cop que les rockeres badalonines van actuar en format acústic. Mitjans escrits com la *Revista de Badalona* també van dedicar un ampli seguiment als grups de rock de la ciutat. Durant una bona temporada les pàgines centrals de la revista van informar de l'escena rockera badalonina, amb reportatges en profunditat dedicats als grups emergents dels noranta. A banda dels dos grans mitjans de comunicació, altres de

més modestos com *Badalona 2000*, *Alhora* i emissores de barri com les de Llefià i Pomar, sempre s'han fet ressò de l'efervescència musical badalonina. Però un moviment musical sempre ha d'anar acompanyat d'un fanzine que sigui la plataforma per als grups i els seus concerts, i Badalona en aquest aspecte no podia ser menys. A meitat dels noranta veia la llum el primer número del *Kutre*, un fanzine fet com els de la vella escola, és a dir, amb fotocòpia pura i dura. Impulsat per



dos tot-terrenys de la música a Badalona, Ander Condón (*Sick Bastards*, *Microclima*, *Manifesto*, *Five Mix Colors*) i Carles Baena (*Sick Bastards*, *Microclima*, *Ateneu de Badalona*), del fanzine *Kutre* se'n va publicar poc més de cinc números, i el seu contingut estava centrat bàsicament en la moguda musical badalonina, que en aquella època donava i molt per omplir les pàgines d'entrevistes, reportatges i còmics.



Portada del número 3 del fanzine *Kutre*, realitzada pel dibuixant Azagra.



Els components del fanzine *Kutre* l'any 1993, amb les membres del grup *Draps Bruts*.



LA DIVERSITAT MUSICAL DE BADALONA

Tot i que els ritmes extrems del hardcore i el metal eren els estils predominants a la dècada dels noranta, **Prisma d'Horus** van ser els impulsors d'un nou estil musical a la ciutat, el rock&rol, un sinònim d'ambigüitat estilística però que també volia transmetre el bon ambient que hi havia entre els grups de la ciutat durant aquella època. **Afraid to Speak**, **Dirty Lust** i els mateixos **Prisma d'Horus** van ser els màxims exponents d'aquesta terminologia típicament badalonina, com poden ser també el *micaco* o el *turnemi*.

Però el pop també es deixava entreveure amb **Decadentes**, **Glasgow** i **Gums**. Fins i tot les onades de la música surf tenien el seu espai amb les formacions **Da Surfones** i **The Pacifics**, un experiment creat pel locutor de Ràdio Ciutat de Badalona Josep Barbarà, que va editar un EP amb la discogràfica madrilenya Animal Records. **Cold Gin**, **Vizio**, **Tocho** i **Mazo**, entre d'altres, eren els representants del rock més dur i urbà. El rock progressiu de **Difícil Equilibrio** i **Alquibencil** ha tingut continuïtat fins ara.

El rhythm'n'blues de **Ley de Murphy**, la fusió de **Jauja** i el tecnopop per a adolescents d'**Ultimatum** i sobretot de **Viceversa**, que van tenir molt de ressò arreu de l'Estat durant la meitat dels noranta, ens indicaven que els grups badalonins estaven inciant un procés de reconversió musical, que transformava la imatge de ciutat dura i postindustrial que tenia Badalona, i que molts van associar a la música que practicaven els seus grups de rock.



Prisma d'Horus al Villa de Bilbao
Foto: Berén Mijangos



Prisma d'Horus, creadors del rock&rol, als estudis Hi-So amb el guru del rock badaloní Lluís Rodríguez



Alquibencil



Cold Gin



Viceversa



LES MIL I UNA IMATGES DE LA MÚSICA DEL DIMONI



Iron Maiden, el 1999. Foto: Xavi Mercadé



Vandals, el 1999. Foto: Xavi Mercadé



Red Hot Chili Peppers, any 1999
Foto: Xavi Mercadé











Presentació del CD Transmúsica



Robert Smith, cantant de The Cure, en companyia dels seus fills musicals, Lost. Històrica imatge per a la posteritat.



TOCHO Alquibencil MALAYERBA AFRAID TO SPEAK IN PÚBLIC
DOHUM MANDRÁGDRA
QUIN FLASH! Incógnito DIRTY LUST GLASGOW
QUI SURT Sin Destino Gran FOTOSOS Quartet Bacaudade TCR
La Banda JAUJA Aceite de Oliva TRACE
LOST EN LA BARRA My Plumb Pills ASCO DE PAVOS Demoniced GUMS
Zona Desierta GUADAÑA ANSIA Guisapo's Cruzada FANG
E-150 MAZO Confiscats DA SURFONES B-Violet VICTIM OF HATE
OTHER WISE La Ley de Murphy Fat Perkins y los Trotabillys KREE
J6 ULTIMATUM DECAPITED VICEVERSA DECADENTES
THE PACIFICS LINKING PINS DIFÍCIL EQUILIBRIO MICROCLIMA
La Leyenda El loco de Marte HITABALDAAS
PINK FLAMINGOS Bajo mínimos TAPÓN LÓPEZ Dog Face COLD GIN
IN-DECADENCE VIZIO En las tierras del sueño SICK BASTARDS
SOAR LOLA NARCÓTICO PERFECTO ULTRANZA
Lacriminal PRISMA D'HORUS JOE KABEZA Y LOS QUE BEBEN CERVEZA
T'equivoques Messala ZERO KELVIN



AFRAID TO SPEAK IN PUBLIC



Afraid to Speak in Public (ASP) es van convertir per mèrits propis en la banda de referència de la dècada dels noranta i en un dels grups de rock més importants de tots els temps a Badalona. Després d'uns inicis musicals molt punks amb els grups **Kaspa Korrosiva** i **The Family Scum**, ASP van començar a finals del 1988, després d'haver dissenyat al local d'assaig i durant tres anys un còctel musical sorprenent i explosiu. La seva barreja de hardcore, metal, punk, jazz i funk, combinada amb un directe espectacular, la van passejar per tot l'Estat espanyol i bona part d'Europa amb un èxit sense precedents per a un grup badaloní.

L'any 1993, Liquid Records, una discogràfica també arriscada com la seva i que va editar els treballs d'altres bandes badalonines com **B-Violet** o **Diffícil Equilibrio**, es va fixar en ells per obrir el seu catàleg, i el mes de desembre els va publicar el primer disc, que



van titular *Subcircus*, un treball que va ser escollit com un dels millors de l'any per diferents revistes musicals i que va convertir **ASP** en el grup revelació del 1994. El març de 1995 sortia al mercat el seu segon disc, *Showcase*, un treball més fosc però amb un so més cru i agressiu. Amb aquest disc **ASP** van fer el salt definitiu i van actuar a diferents festivals, com el **POP FESTIVAL**, el **BAM**, l'**ALTAVEU** de Sant Boi de Llobregat i la **MOSTRA POP-ROCK DE BADALONA**. També van quedar finalistes del prestigiós concurs **VIIIa de Bilbao**, i van realitzar més de cinquanta actuacions per tot l'Estat. Cal destacar especialment els concerts que van fer al País Basc, on es van convertir en un grup molt estimat pels seguidors dels sons més extrems.

L'any 1996 la banda va actuar al **DOCTOR MUSIC FESTIVAL** amb gran èxit, i a l'abril omplien la sala **Garatge Club** de Barcelona,



on van demostrar que el seu poder de convocatòria era cada cop més gran.

L'any 1997 van editar el seu últim disc i van formar part de la programació de diferents festivals, com el GREC de Barcelona i el ROSKILDE de Dinamarca, un concert que els havia de consolidar a Europa. **Afraid to Speak in Public** es va dissoldre definitivament l'any 1998, deu anys després d'haver-se format, fet que va deixar un gran buit musical a la ciutat, que els recorda com el millor grup de tots els temps, tant pel seu carisma com per la qualitat de la seva música. Un grup que va revolucionar l'escena musical badalonina dels noranta.



Subcircus, 1993



Showcase, 1995



Afraid to Speak in Public, 1997



Afraid to Speak in Public al festival ROSKILDE de Dinamarca, el 28 de juny de 1997



ALQUILBENCIL



Grup de rock experimental i progressiu, on les influències dels components es deixen veure en el resultat final de la seva proposta. Des de la música clàssica fins a la tradicional, passant pel jazz, el flamenc o la música progressiva dels setanta, tot té cabuda en l'univers musical d'Alquibencil, que fins ara han publicat dos àlbums. El grup va gravar el seu primer disc en directe durant la celebració del 1r FESTIVAL RUIDISTA-PROGRESIVO DE BADALONA, celebrat el 10 d'octubre de 1998 al Círcol Catòlic de Badalona. El segon, *From Serengeti to Taklamakan*, gravat també en directe l'any 2000, va ser més ambiciós i es va produir amb més mitjans, ja que van comptar amb un quartet de saxos, flautes i cors. Aquest disc va canviar d'alguna manera el so del grup, que va evolucionar cap al rock simfònic amb tocs més experimentals.



Alquibencil han presentat la seva música en llocs com La Cova del Drac, la sala Màgic i el FESTIVAL AMAROCK ROCK de Tiana, una de les mostres de rock progressiu més importants d'Europa. Però possiblement una de les fites més grans del grup va ser poder participar l'any 2003 en el festival de rock simfònic BAJA-PROG de Mexicali, a Mèxic, un concert que va rebre bones crítiques per part dels mitjans de comunicació mexicans.



B-VIOLET



Si als anys noranta hi va haver un grup que va eclipsar a tothom tant per la seva proposta musical com per l'encant personal de les seves components, aquest va ser **B-Violet**. L'any 1995, Merche Rosales a la bateria, Sonia Isidro a la veu, Vanesa Blanco a guitarra i Blanca Cereceda al baix, les quatre magnífiques de Badalona, van començar una aventura que va durar deu anys, i que després de la separació dels grans animadors de l'escena badalonina **Afraid to Speak in Public**, les va convertir en el grup capdavanter i de referència del rock badaloní de principis del segle XXI.

B-Violet van impressionar amb la seva original barreja de punk, nou metal i tocs de pop sinistre, un so agressiu que recordava els grups del moviment de *riot grrrls* sorgit als Estats Units a finals dels vuitanta amb grups com **Babes in Toyland**, **Hole** i **L7**, o la britànica **PJ Harvey**, una altra de les cantants de referència del quartet badaloní.

Però un dels seus grans atractius era el directe, realment espectacular, frenètic, trepidant i esbojarrat, on destacava la veu de la cantant, Sonia, de vegades estripada i d'altres més dolça o melòdica, que donava un toc molt personal al poderós rock de les badalonines.

A partir del 29 de maig de 1997, quan van guanyar el concurs de pop-rock Villa de Bilbao, la carrera de **B-Violet** va girar espectacularment: van actuar a festivals com l'ALTAVEU de Sant Boi, el festival BAM de les Festes de la Mercè de Barcelona, el MERCAT DE MÚSICA VIVA DE VIC, la MOSTRA POP-ROCK DE BADALONA, l'ESPARRAGO ROCK i el DOCTOR MUSIC FESTIVAL, i van fer diverses gires per Europa o l'Estat espanyol.

Liquid Records, discogràfica que també editava els treballs d'**Afraid to Speak in Public**, va publicar el seu primer disc, *Ultraviolet*,



Fotos: Alicia Gómez

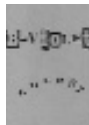




B-Violet al Villa de Bilbao, 29 de maig de 1997.
Fotografia: Balleu M. Jorjaga

l'any 1998, un disc intens i demolidor que ens mostrava un grup sòlid tot i el poc temps que feia que estaven juntes.

L'any 2000 Zero Records va publicar el seu segon disc, *My reality?*, un altre exercici de rock contundent i sense fissures. El tercer i últim disc del quartet badaloní va sortir a finals del 2003, i representava un canvi en l'aspecte musical. Les noves composicions ja no eren tan contundents com abans, sinó que el seu tractament era més melòdic i amb tocs de pop. A més van canviar l'anglès pel castellà a les seves cançons. *En este mundo* va representar un punt i a part en la seva carrera musical després d'un llarg temps de silenci, i és el seu disc més complet i sincer. A principis del 2005, B-Violet van decidir separar-se; d'aquesta manera tancaven un cicle de deu anys intensos d'una de les bandes més importants que ha donat la història del rock a Badalona.



Energy, primera maqueta,
any 1996



Ultraviolet, 1998



My reality?, 2000



En este mundo, 2003



COLD GIN

El hard-rock en estat pur tenia un nom propi a principis de la dècada dels noranta, i no era altre que el de **Cold Gin**. Després d'haver estat un any tancats al local d'assaig per crear un bon repertori propi i perfeccionar l'estil, **Cold Gin** van fer la seva primera actuació, al Casal de Dalt la Vila, el 19 de gener de 1991. Tres mesos més tard ja tenien gravada la primera maqueta. L'any 1993 van editar la segona, produïda per Lluís Rodríguez, i van encetar una sèrie de concerts per Badalona, Barcelona i la comarca del Maresme, amb actuacions a Mataró, Premià de Mar i Montgat.



CONFISCATS



Confiscats va néixer la tardor del 1990 a l'institut B-7. Amb set components de quinze anys (Sergi Brió, Martí Serra, David Prat, Francesc Vera, Jaume Sabater, Guillem Vidal i l'exSubway Cristina Antoja), la banda va protagonitzar fins a principis del 1994 diverses actuacions a Badalona (la més celebrada, la que van oferir a la sala Oh Dios Mío! al costat de Veïns de l'Aureli) i a municipis com Santa Coloma de Gramenet, Sant Pere de Ribes o Sant Fost de Capcentelles. A principis del 1992 van fer córrer una maqueta amb cançons com "Mon avi era un bluesman",

"No hi ha detergent" i "En Roca i Pi es fa pipí", i al cap de dos anys en van gravar una altra amb cançons que exhibien en directe, que només van fer circular en cercles íntims. Pop, rock i blues amanit amb lletres adolescents de contingut local. Martí Serra va convertir-se anys després en un saxofonista força freqüent de trobar en concerts i formacions de jazz catalanes, com les de Raynald Colom i Giulia Valle. El 2005, amb el teclista badaloní Ismael Dueñas (autor de dos discos), va impulsar l'Associació de Músics Professionals de Badalona.



DECADENTES



Després de la dissolució de **Flai Tunai i Efectos Secundarios**, antics components d'aquestes bandes, com Juan Alfambra, Manuel García i Martín Gallego, juntament amb Michel Patrón a la bateria, van formar **Decadentes** a principis del 1992. Aquests veterans de l'escena badalonina i autèntics agitadors musicals van editar tres maquetes i van participar en el disc recopilatori que la botiga de discos Jócar va produir l'any 1994, amb altres tres bandes de Badalona: **Ley de Murphy**, **En la Barra** i **Fang**.



La línia musical de **Decadentes** era un pop-rock molt contundent però amb una base melòdica molt personal. Al seu currículum de concerts destaquen les actuacions que van fer al Zeleste, al Comunicué i a l'Oh Dios Mío! de Badalona.

El seu compromís amb el rock badaloní ha fet que s'hagin manifestat a favor dels grups de la ciutat i que hagin estat molt crítics, com la majoria de grups, amb l'Ajuntament de Badalona per la seva poca sensibilitat musical, ja que, segons van manifestar en el seu moment, el consistori va fer que desapareguessin els festivals **ROCK A LA SORRA**, **BADAROCK** i **BLUES & RITMES** de Can Solei.

Aquests incansables del rock actualment continuen en actuen en diferents fronts musicals: Juan Alfambra als estudis de gravació Capiporla de Dalt la Vila, on fa servir tota la seva experiència al servei de les noves bandes de Badalona, i Martín Gallego, juntament amb Manu García, ha reorientat la seva música cap a sons mediterranis i llatins amb el grup **Manufactoria**.



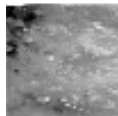
DIFÍCIL EQUILIBRIO

Després d'haver format part d'un dels grups més arriscats de la dècada dels vuitanta com va ser **Clan**, Lluís Rodríguez (tota una institució del rock a Badalona) i Alberto Díaz van formar a principis del 1995 **Difícil Equilibrio**, una banda que s'ha mantingut fidel als seus principis d'aproximació al rock progressiu però amb detalls minimalistes. Aquests alumnes de l'escola del so **King Crimson** han sabut mantenir-se com un dels grups més inquiets de Badalona, i a banda de la seva activitat musical han participat en diferents propostes artístiques, com el cinema i el teatre. L'espectacle *Exterior e interior o el difícil equilibrio entre la carne i el alma*, una performance visual i sonora que van estrenar al Teatre Principal, va ser el punt de partida d'un dels grups de rock experimental més importants de l'Estat espanyol.

A principis del 1996 el grup va posar la música a l'espectacle *Penumbra*, i també han creat la banda sonora de diferents curmetratges. Fins i tot han fet música ambiental per a exposicions, cosa que ens demostra que la proposta de **Difícil Equilibrio** sempre ha estat oberta a altres camps culturals.



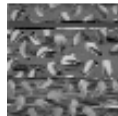
El mes d'abril de 1997 van publicar el seu primer treball, amb el segell Liquid Records. Es va convertir en el millor disc d'avantguarda segons el programa de Radio 3 *Discópolis*. Un any després el segell de Salamanca Efervescente editava *The Great Red Lament in Aspic*, el seu segon disc, on retien home-



Difícil Equilibrio, 1997



The Great Red Lament in Aspic, 1998



Trayecto, 2000





natge a King Crimson, una de les seves màximes referències musicals. A partir del 1999 el grup va arribar a un acord amb la companyia francesa Musea per a l'edició i distribució dels seus discos, un trampolí que els va introduir en els ambients musicals alternatius europeus, encara que fos a escala minoritària i que això els convertís en un grup gairebé de culte. La banda ha publicat fins ara amb la discogràfica Musea els discos *Trayecto*, l'any 2000, i *Simétricanarquía*, dos anys més tard. *Flood*, publicat el 2004, és el l'últim àlbum de *Difícil Equilibrio*, un recull de temes en directe i rareses i un autèntic regal per als fans de la banda. Durant tots aquests anys d'existència, el grup ha actuat a festivals com el BAM, el GRÀCIA TERRITORI SONOR i el festival de rock simfònic AMAROCK ROCK DE TIANA. Actualment *Difícil Equilibrio* continuen en actiu encara que apartats dels escenaris.



DIRTY LUST



La banda de metal per excel·lència va ser creada pels germans Lleixà, Pepón i Xavi, bateria i baix respectivament, a principis del 1995. Juntament amb Òscar Vidal a la veu i Jordi Rico, es van convertir amb el pas del temps en un dels grups més carismàtics. La seva barreja de heavy metal clàssic, innovador i actualitzat va aportar a la ciutat de Badalona un grup creïble i amb visió de futur, que ha esdevingut en un clàssic del rock de la ciutat.

Durant els gairebé deu anys d'existència van publicar tres discos i una maqueta, que s'ha convertit en la més venuda d'un grup de la nostra ciutat: se'n va vendre dues mil còpies. Després d'un primer disc que va sortir el mercat al gener del 1998 i que no va tenir gaire repercussió a causa de la poca promoció de la discogràfica que el va editar, **Dirty Lust** van optar per autoproduir-se l'any 2000 el segon àlbum, titulat *When Fear Envelops Your Spirit*, un disc que els va obrir moltes portes



Dirty Lust, 1998



When Fear Envelops Your Spirit, 2000



We Sold Our Souls for Sabbath Songs, 2001



i va ser l'inici de la seva millor etapa. Aquest treball va demostrar la maduresa musical de la banda, i va ser produït per Mariano Vera, exguitarrista dels **Afraid to Speak in Public**.

La influència que han rebut de **Black Sabbath** va ser una de les excuses perquè el mes de febrer del 2001 es tanquessin a l'estudi per enregistrar un àlbum d'homenatge a la llegendària banda de Birmingham. El disc el van titular *We Sold Our Souls for Sabbath Songs*, i també va ser produït per Mariano Vera.

Dirty Lust van girar per l'Estat entre el 1999 i el 2001 fent de teloners de la formació britànica **Napalm Death**, i també han compartit cartell amb els alemanys **Grave Digger**. El mes de setembre del 2001 van realitzar una gira per Bèlgica amb el grup **Exterminator** que els va obrir les portes al mercat europeu.



Cal destacar les gires que han anat fent per la península, amb molts concerts a les illes Balears i a Euskadi durant els anys 1995 i 1996, així com els concerts realitzats al costat de grups com **Hamlet**, **Tierra Santa**, **Su Ta Gar**, **Celtas Cortos** i **Sopa de Cabra**, entre d'altres.

Dirty Lust van separar-se el mes de gener del 2003 amb un memorable concert al Motor Rock Café de Badalona, on van compartir escenari amb antics components i amics del grup.



EN LA BARRA



Va ser un dels grups de referència a principis dels noranta, amb una proposta que camina-va pel blues-rock i el rhythm'n'blues. **En la Barra** van editar dues maquetes; la primera la van gravar al local d'assaig, i la segona l'any 1992 als estudis Trama de Badalona. Aquesta última els va servir per actuar i promocionar-se en diferents concerts que van realitzar en sales com El Liguero de Marta de Mataró, o el KGB, l'Humedad Relativa i el Comunicué, de Barcelona. L'any 1994, juntament amb els grups **Decadentes**, **Fang** i **Ley de Murphy**, van formar part del CD recopilatori que va produir Jócar. El mateix any van participar en el Circuit TRANSMÚSICA 94/95 i van actuar a Can Cabanyes juntament amb **Glasgow** i **Ley de Murphy**, cosa que els va permetre incloure el tema "Venenosa" al CD editat per l'Ajuntament de la ciutat per promocionar les formacions que participaven al circuit. En la Barra es va desfer a principis del 1995.



E-150



Un altre dels grups que portaven el hardcore-punk fins a límits inclassificables. **E-150** van publicar quatre *singles* durant la seva millor època. El primer, *La rabia justifica los medios*, tenia ni més ni menys que deu cançons, i els va donar a conèixer arreu d'Europa i els Estats Units. També van compartir diversos treballs, sempre EPs de vinil, amb grups de l'escena hardcore-punk com els francesos **Ivich**, els catalans **Unabomber** i **Darkside of Soul**.

L'any 1999 **E-150** van fer una gira pels Estats Units, i el 2001 van editar un CD de luxe que incloïa totes les cançons de la primera i magnífica etapa, quan el duet format per **Abraham** i **Italiano** s'encarregava de les veus. En aquest disc-recopilatori s'hi podia trobar tots els EPs compartits, així com el *single* *La rabia justifica los medios* i cançons inèdites que van incloure en diferents recopilacions internacionals. L'any 2003 **E-150** es van separar.



GLASGOW



Amb un nom així quedaven demostrades les influències en la música del quartet **Glasgow**, grup format el maig del 1992 al barri de Coll i Pujol de Badalona. Al contrari que molts grups badalonins, **Glasgow** orientaven la seva proposta cap a un rock de tall anglosaxó, amb paisatges instrumentals, tocs de reggae i fins i tot jazz, però era en els seus concerts on demostraven que el so de les seves maquetes no tenia res a veure amb el que feien en

directe. La seva primera maqueta, titulada *Open Land* i editada a principis del 1993, la va produir un dels principals impulsors del rock badaloní dels noranta, Lluís Rodríguez del grup **Difícil Equilibrio**. **Glasgow** també van participar en el disc recopilatori *Transmúsica Badalona 1994-95*, i van realitzar diversos concerts, sobretot a Badalona, en llocs com la Torre Mena, Can Canyadó i el Casal Dalt la Vila.



GUADAÑA

Possiblement no hi va haver cap banda a Badalona que s'identifiqués tant amb el seu barri com **Guadaña**. Nascut a principis dels noranta al barri de Llefià, aquest grup es va fer molt popular a Badalona amb el seu rock clarament urbà. L'any 1991 van editar la seva primera maqueta, de la qual van vendre 600 còpies en diversos punts de l'Estat, com Granada, Jaen, Castelló o el País Basc. Dos anys més tard publicaven la segona maqueta. D'aquesta en van fer una tirada més gran, i definia més el seu so; abandonava el rock urbà per passar a unes cançons més combatives i properes al rock dur. José Pelegrina, Joaquín Castillo i Francisco García, els tres components de **Guadaña**, es van fer un fart d'actuar a Badalona en locals com l'amfiteatre del Gran Sol, el Poliesportiu i el Centre Cívic Torre Mena, a Llefià. Però també llocs com Santa Coloma de Gramenet, Matadepera i Girona van ser testimonis del rock dur de **Guadaña**.



GUMS

Van ser una de les excepcions que confirma la regla en el rock badaloní, tan prolífica en grups de hardcore i metal. Nascuts durant la segona fornada del rock en català, a meitat dels noranta, **Gums** feien un pop-rock saludable i atractiu, com que es pot comprovar en els tres discos que van publicar. Van treure el seu primer treball discogràfic, *Beatroll*, amb Al-leluia Records, companyia que va portar grups de referència del rock català com **Oculta**, **Brams** i **Matamala**. Després del seu pas per Al-leluia i veient que el grup no entrava en els plans de futur de la discogràfica, **Gums** van crear el seu propi segell, Smug Records. Treballant des de la independència més absoluta, la banda va editar dos discos: *Collage*, l'any 1998, i *Mai no és tard si el moment és bo*, el 1999, un títol que deia molt de l'actitud de **Gums**, que no van tenir gaire sort en el circuit del rock català.



J6

Nascuts a finals del 1992, en la seva primera època el grup va estar format per pesos pesants del rock badaloní, com Monty, dels **Afraid to Speak in Public**, que hi va començar tocant el baix, o Gato i Italiano, que anys després van formar part de grups com **Microclima**, **Five Mix Colours** i **E-150**. Extremistes i revolucionaris, **J6** van aportar una visió molt personal de la música feta a Badalona als anys noranta, una època frenètica. Van gravar una maqueta que va sortir amb el nom de *V6.1*, i el 1998 van treure el seu únic CD, *V6.3*, que van presentar en



directe arreu de l'Estat. Un dels millors concerts que recorden els seus components va tenir lloc durant la MOSTRA POP-ROCK de l'any 1996, juntament amb bandes com **Prisma D'Horus** i **Manta Ray**, una actuació que va impactar tant el pare de l'Italiano, el cantant del grup en aquell moment, que li va dir al seu fill que mai més aniria a un concert seu ni escoltaria la seva música. Amb aquesta declaració ja ens podem imaginar com devien ser els concerts de **J6**, un ritual poc habitual a la Badalona dels noranta.



LEY DE MURPHY

Autèntics fanàtics i malalts del blues i el soul, **Ley de Murphy** van aparèixer en un moment en què la música més extrema i dura, com el hardcore i el punk, era la veritable eina de moltes bandes badalonines. La seva passió per la música negra no els va aturar, i es van guanyar el respecte de la gran majoria de companys de generació, que en aquell moment miraven cap a altres estils musicals. Formats l'any 1992, un any després ja van editar la seva primera maqueta, titulada *Cotton Fields Club*, gravada en directe. El 1994 formaven part del CD recopilatori produït per Discos Jòcar, juntament amb Fang, Decadentes i En la Barra.

El 1995 és l'any de màxima productivitat de la formació, ja que són inclosos a TRANSMÚSICA, un circuit estable d'actuacions que van aprofitar molts grups de la ciutat, i del qual es va editar un CD amb cançons de tots els grups participants.



A partir del 1999 **Ley de Murphy** van reprendre el fil de l'activitat musical i van ser inclosos en un dels millors aparadors, el festival **BLUES & RITMES** de Badalona. Dos anys més tard, el 2001, van editar una nova maqueta amb més mitjans i un so més polit i compacte, amb la qual van quedar quedens finalistes del concurs **GAMAROCK** del 2002. Al cap de poc temps i després de deu anys i cent actuacions en directe, **Ley de Murphy** es van separar.



JAUJA

Duet format a meitat dels noranta pels germans Juan i Óscar C. Gavilan, cantant i baixista respectivament. Practicaven un pop llatí de fàcil digestió i ideal per al consum massiu, però en el seu repertori també hi havia espai per a la salsa, el reggae i l'ska. **Jauja** van tenir certa repercussió arreu de l'Estat gràcies a les campanyes de promoció d'una emissora de ràdio. Van treure un únic disc, titulat *Bugalú*, editat per Vale Music l'any 1998. Un cop separats, els germans Gavilan van emprendre camins diferents: mentre Óscar deixava momentàniament la música i marxava a respirar aire pur a la muntanya, Juan encetava una carrera en solitari amb escassa repercussió, amb el nom de **Juantón**.



LOST

Únics representants del rock gòtic i sinistre badaloní de la dècada dels noranta. Des dels seus inicis, el març del 1998, fins al 2000, el quintet va editar diverses maquetes, moltes de gravades en directe, on mostraven la seva predilecció pels sons més foscos. **Lost** van ser els guanyadors del primer Concurs de Música de Badalona, l'any 1999, i el mes de maig del mateix any van participar en la 5a MOSTRA POP-ROCK DE BADALONA, juntament amb els grups **Fang**, i **Fromheadtotoe**, un concert que van aprofitar per gravar en directe i editar-ne una nova maqueta.

A principis del 2000 **Lost** es van separar, però els seus components continuen lligats al món de la música. La cantant Raquel va formar part de l'EMB Soul Band de l'Escola de Música de Badalona, i el guitarrista David Galán, un dels músics més inquietos i creatius de la ciutat, té oberts dos fronts musicals, amb **Rainbubble** i **Nicotine**.



PRISMA D'HORUS

Provinents de grups com **Nothing Sacred** o **Zona Desierta**, **Prisma d'Horus** es van formar el setembre del 1994 amb Joan Tossas a la bateria, Antonio García a la guitarra i Luis García al baix. El grup va batejar el seu estil amb el nom de rock&tull, un reflex de les seves influències, que anaven des de **Frank Zappa** fins a **No Means No**, passant per **Difícil Equilibrio** i **Today is the Day**, és a dir del hardcore més contundent al rock progressiu més elaborat. Tota una declaració de principis, que nou mesos després d'haver-se format el grup va quedar reflectida a la seva



Foto: Belén Mijangos

primera i única maqueta, gravada als estudis Hi-So amb la producció de Lluís Rodríguez, de **Difícil Equilibrio**, i editada pel segell Grunge el 1996.

Prisma d'Horus sempre van estar lligats als grups de rock badalonins. Així ho demostra la gran quantitat de concerts que van oferir a sales com el Mephisto, l'Arzobispo o La Destileria, de Barcelona, amb els seus amics inseparables de **Dirty Lust**, grup amb el qual també es van embarcar en una minigira per Menorca l'agost del 1996.



Foto: Belén Mijangos



El mateix any **Prisma d'Horus** van quedar finalistes del concurs de pop-rock Villa de Bilbao, i van ser els caps de cartell de la 2a MOSTRA POP-ROCK, on van actuar al costat de **Manta Ray**, **Nosotrash** i **J6**.

L'única nota negativa de l'any 1996 va ser la suspensió del POP FESTIVAL, que s'havia de celebrar a Can Solei, i que ells havien d'obrir, tal com havien fet un any abans **Afraid to Speak in Public**. Després de deixar la seva empremta en el rock badaloní, **Prisma d'Horus** es van separar a finals dels noranta, però els seus components continuen lligats a molts projectes musicals de la ciutat.



SICK BASTARDS



Exemple clar d'activisme musical badaloní. Els components de **Sick Bastards** sempre han estat lligats al món de la música en totes les seves facetes, des de la creació de fanzines fins a la programació de concerts a l'Ateneu de Badalona. Nascuts l'any 1994, durant l'època de màxima creativitat badalonina, **Sick Bastards** van apostar al començament per un hardcore-punk descarat i revolucionat, però el pas del temps els va portar per terrenys més metàl·lics banyats amb elements de hip-hop.

El 20 de maig de 1995 van tenir l'honor d'obrir la 1a MOSTRA POP-ROCK, un macroconcert que s'ha convertit en un clàssic de les Festes de Maig, en què van compartir escenari amb Los Clavos, Lord Sickness i Afraid to Speak in Public. Aquesta va ser una de les actuacions més destacades de la banda, juntament amb la que van fer a Manresa amb Def Con Dos. Poc després de publicar la seva primera i única maqueta a principis del 1998, **Sick Bastards** es van dissoldre per continuar en altres projectes musicals amb grups com Manifesto, Microclima i Five Mix Colors.



TOCHO



Tocho van néixer a la dècada dels vuitanta, però no van assolir la plenitud artística fins a principis dels anys noranta.

Compromesos i molt reivindicatius, la banda practicava un rock dur i urbà que els emparentava clarament amb grups com Leño o Burning.

Aquests històrics del rock badaloní encara continuen sent reivindicats per les noves generacions de grups que van sorgint a la ciutat, i han influenciat clarament altres grups badalonins, com **Ansia**, que van incloure una versió de la seva cançó "Huele la noche a aburrimiento" en el disc *Aprendiendo a vivir*.



VIZIO

Creats l'any 1989 al prolífic i rocker barri de Llefià, Vizio van ser els màxims exponents del rock urbà de Badalona. Aquesta formació compromesa amb la seva gent i la seva música bevia tant de grups com **Extremoduro**, amb els quals va tocar arreu de l'Estat, com de **Rosendo** o històrics de rock dur com **Barón Rojo**. A banda d'influenciar-los de manera directa, són grups amb qui també han compartit escenari al llarg de la seva carrera.

Vizio van editar una maqueta, a la qual va seguir ràpidament el seu primer mini LP, titulat *De aquí a la ruina*. El següent treball dels de Llefià va ser *La última tentación de...* Vizio, on es van tornar a decidir per l'autoedició. L'any 1997 la discogràfica Grunge Records va publicar el seu darrer disc, *Me voy al campo a vivir*, un disc que va tenir certa repercussió i que els va ajudar a fer molts concerts arreu de Catalunya.

Abans de fer la seva última actuació, a la sala Risk de Celrà (Girona) el febrer del 2000, Vizio van tornar a autoproduir-se un disc; en aquest cas va ser un recopilatori que resumia la trajectòria del grup.



Un cop separada la banda, dos dels seus components, Ramón Valenzuela i Xavi Torroja, van crear el grup **Alaire**, banda que fusionava el rock amb tocs afluencats. Malauradament el baixista i fundador de Vizio, Xavi Torroja, va morir en un accident de moto el juny del 2002.



De aquí a la ruina



Me voy al campo a vivir, 1997



Mucho Vizio, 2000





ELS ANYS QUE VAM VIURE PERILLOSAMENT



2000
2005

La inexistència de locals d'assaig a Badalona i la desaparició d'emplaçaments clau per al rock en directe a la ciutat han fet que el rock badaloní actual sigui dispers i imprecís. Five Mix Colors van arribar a guanyar a principis de la dèca-

da, concretament el 2002, el prestigiós concurs Villa de Bilbao, però sembla que a Badalona ningú se'n va adonar. Moltes de les referències dels últims anys (B-Violet, que quan semblava que agafaven volada a la resta de l'Estat van anunciar la seva retirada, i Dirty Lust, protagonistes d'una gran festa

de comiat a la discoteca Baetulo el 24 de gener del 2003) es van esvaïr, de la mateixa manera que *Afraid to Speak in Public* havien plegat veles l'any 1998. I és que, actualment, els grups mostren ja des del seu primer dia d'existència un fort neguit per fugir de la ciutat.





El Punt, 20 de juliol del 2005

MOLT DE SOROLL PER NO RES

El maig del 2001 es van enderrocar les naus d'assaig del carrer Indústria, afectades pel projecte del Port, un fet que va resultar traumàtic. És difícil no pensar en un abans i un després d'aquell moment. Unes dues-centes bandes van haver de marxar cap a Barcelona o Tiana perquè els era del tot impossible trobar bucs on assajar. La sotragada va ser tan forta que els músics, un col·lectiu històricament poc disposat a l'associacionisme, es van organitzar al voltant de l'Assemblea de Músics. La indecisió de l'Ajuntament –que els va prometre l'adequació de la fàbrica Piher, al barri de Canyadó– i la necessitat dels músics de buscar-se la vida van portar l'Assemblea de Músics directament a la inactivitat més absoluta.

El 2005, l'Associació de Músics Professionals de Badalona els prenia el relleu. Però a la plaça de la vila, les regidories d'Urbanisme i Cultura (el regidor de Cultura, el 2003, havia promès la Piher per a aquell mandat) es

passaven la pilota del ja inconcret projecte. A finals del 2005, però, l'Associació de Músics i l'Ajuntament van reconciliar les seves posicions, a la recerca d'un edifici alternatiu a la Piher per habilitar-hi en principi els locals d'assaig.

No és agosarat afirmar que, tot i l'aparició més tard de sales com Carretera 13 o la projecció del Concurs de Música, el rock a Badalona es troba en una situació d'emergència.



LA BADALONA ROCKERA DEL SEGLE XXI O COM SOBREVIVRE EN UN DESERT

De grups, però, a Badalona mai no n'han faltat, i són molts els que, tot i els impediments o les limitacions, sobreviuen en un desert musical. Actualment la diversitat d'estils és una de les claus per entendre el futur del rock badaloní.

Excomponents de grups com **Dirty Lust** han començat a buscar fortuna i han creat **Tralla XXL**. El cinquanta per cent de **B-Violet** ha creat **Mushka**, amb la fusió com a punt de mira, amb Xavi Carbonell (**Alquibencil**), Lluna Aragón i



Foto: Albert Navarro



Maria del Mar Serra. **Five Mix Colors**, amb guitarres, baix, bateria, vents i discjòqueis, s'han convertit en la banda badalonina de referència: un Villa de Bilbao a la butxaca i un clàssic del rock a Badalona dels 2000: *Urban Beatz*, un ambiciós treball disfressat de banda sonora, gravat amb mitjans propis i successor d'un disc de debut anomenat *This is Spectral Jazz*. Hip-hop, funk, electrònica i jazz espectral, un còctel de resultats inaudits almenys a Badalona.

Rainbubble, per la seva part —un grup al voltant de David Galán—, fa gala d'un pop delicat emmirallat en formacions dels vuitanta com **Prefab Sprout** o **Dream Syndicate**, i s'han convertit en una de les bandes capdavanteres de la ciutat. **Autopsy Protocol** s'atreveixen amb sons industrials i estètica nipona. **Irakunda**, guanyadors del Concurs de Música del 2004, juguen amb sonoritats llatines i





Arraigo



Standstill, convidats al 5è Concurs de Música



Nasty Ho



Profezhya



Five Mix Colors, foto Selén Mijangos

urbanes. **Profezhya**, guanyadors del Concurs de Música de Badalona del 2003, van establir les bases del nou moviment hip-hop a Badalona amb grups com **Artes Verbales**, **Maestria de Estilos** i **Octoposse**. **Profezhya**, ja separats, van deixar clar que l'escena hip-hop no era inèdita a Badalona. Un altre grup ja desaparegut, **Norteafrica**, va donar el tret de sortida als sons jamaicans a Badalona, un moviment que va consolidar la formació **Arraigo**, formada per músics de Santa Coloma de Gramenet i Badalona, o **45 Rpm**, actual banda de Fran Calvo, ex**Arraigo**. La Badalona reagge era ja una realitat.

Nasty Ho, amb excomponents de **Cold Gin**, han fet perdurar a la ciutat les lliçons de clàssics com **AC/DC** o **Hanoi Rocks**. **Nicotine**, guanyadors del Concurs de Música de Badalona del 2005, despatxen un rock precís com un rellotge. **La Rubia Montoya** i el seu electroclash casolà, o **Melusina**, que juguen amb l'estètica i el so gòtic i sinistre, són clars exemples de la varietat d'estils que hi ha a Badalona.

Afortunadament, espais com el Carretera 13 o el Cafè dels Artistes del Geni (imprescindibles seus del rock badaloní actual) els donen cabuda. S'obre una enèsima esperança per al rock badaloní.





Judas Priest, 2004. Foto: Miquel Àngel Fontana

DEL CAMP DE LA PENYA AL PAVELLÓ MUNICIPAL D'ESPORTS

Un viatge al passat, trenta anys després

D'aquests primers anys de segle és imprescindible ressaltar-ne que, després de vint anys d'absència, les grans estrelles del rock internacional han tornat a Badalona. Beneficiant-se de la reconversió del Pavelló d'Esports del Carrer Lleida en el Barcelona Teatre Musical (BTM), el Palau Olímpic de Badalona des de fa uns anys torna a rebre grups de gran renom internacional. La llista de noms que han passat per l'actual camp de la Penya no

és gens menyspreable: Iron Maiden, Red Hot Chili Peppers, Marilyn Manson, Rammstein, Coldplay, Green Day, Lenny Kravitz, Mark Knopfler, Jamiroquai, Judas Priest, Bruce Springsteen... Concerts que retroben el rock internacional amb Badalona, i que segurament d'aquí a uns anys es recordaran com a fites històriques. A diferència dels setanta, però, veure un concert de rock en un pavelló d'esports ja és el més normal del món.



Iron Maiden, 2003. Foto: Miquel Àngel Fontana



Iron Maiden, 2003. Foto: Miquel Àngel Fontana





Michael Monroe, 2000 Foto: Xavi Mercadé



Red Hot Chili Peppers, 2002 Foto: Xavi Mercadé



Rammstein, 2001 Foto: Miquel Àngel Ferreras



Chemical Brothers, 2002 Foto: Xavi Mercadé



Lenny Kravitz, 2002 Foto: Miquel Àngel Ferreras



Marilyn Manson, 2003 Foto: Miquel Àngel Ferreras



Quireboys, 2004 Foto: Xavi Mercadé



Bruce Springsteen, 2005 Foto: Miquel Àngel Ferreras





Warped Tour, 1999 Foto: Miquel Àngel Forniers



Judas Priest, 2004. Foto: Miquel Àngel Forniers



Green Day, 2005 Foto: Miquel Àngel Forniers

CONCERTS INTERNACIONALS DE ROCK AL PAVELLÓ OLÍMPIC DE BADALONA 1998/2005

18 de setembre de 1998
WARPED TOUR

4 de setembre de 1999
WARPED TOUR

25 de setembre de 1999
IRON MAIDEN

19 de novembre de 1999
RED HOT CHILI PEPPERS

29 de juny del 2001
MARK KNOPFLER

6 d'octubre del 2001
JAMIROQUAI

14 de desembre del 2001
RAMMSTEIN

6 d'abril del 2002
CHEMICAL BROTHERS

4 de juny del 2002
LENNY KRAVITZ

17 de juny del 2002
RED HOT CHILI PEPPERS

11 d'abril del 2003
COLDPLAY

1 de novembre del 2003
IRON MAIDEN

5 de desembre del 2003
MARILYN MANSON

24 de juny del 2004
JUDAS PRIEST

11 de novembre del 2004
RAMMSTEIN

17 d'abril del 2005
JUDAS PRIEST

1 de juny del 2005
BRUCE SPRINGSTEEN

27 de juny del 2005
GREEN DAY

8 de novembre del 2005
BACK STREET BOYS



BLUES&RITMES, MOSTRA POP-ROCK, CONCURS DE MÚSICA

El triangle del futur

D'aquests anys, finalment, cal destacar-ne tres cites realment importants i que mantenen Badalona al capdavant de la cultura musical de l'àrea metropolitana. La primera cita és el Concurs de Música, organitzat per l'Associació La Rotllana amb la col·laboració de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament, que, amb set edicions, ha esdevingut tot un referent, i que no només serveix d'excel·lent aparador per als grups de Badalona, sinó que també ho és per a bandes d'arreu de Catalunya. Actualment és un dels més

importants del país, tant pels premis que reparteix com per la quantitat de grups que s'hi presenta. La segona cita és la MOSTRA POP-ROCK CIUTAT DE BADALONA, que, any rere any, organitza Badalona Comunicació. El festival, sempre gratuït, ha anat cavalcant entre el turó d'en Caritg i Can Cabanyes, per culpa de la indecisió i la poca col·laboració en alguns casos per part de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Badalona. Tot i els impediments per part de l'administració que ha patit en alguna edició,



la MOSTRA POP-ROCK no s'ha suspès mai i ha acabat sent una plataforma per a portar a Badalona rellevants figures del rock (el debut estatal de Michael Monroe, cantant dels mítics Hanoi Rocks); Gluecifer, CJ Sneeze, The Quireboys, Diamond Dogs, The Cherry Valence...) i presentar a la ciutat el grup que, mesos abans, ha guanyat el Concurs de Música.

Finalment, l'històric festival BLUES & RITMES, que durant els noranta va ser un referent d'àmbit estatal per al blues i les músiques del món, sembla que s'està consolidant com un cicle



The Bottle Rockets, 2005. Foto: Vilaweb

de concerts al Teatre Zorrilla, on els últims anys (i amb la implicació organitzativa del col·lectiu Ritme & Club, nascut el 2003 i format conjuntament per joves amants de la música i històrics vinculats al festival) s'han produït cites històriques, com les actuacions —exclusives la majoria— de Booker T and the MGs, Chris Hillman, T-Model Ford, Buddy Miller, Vinicius Cantuaria, Cheika Rimitti, Ismael Lo o The Bottle Rockets. Aquestes tres iniciatives certifiquen una vegada més que Badalona, encara que massa sovint pugui semblar el contrari, continua tenint gent disposada a treballar de valent per al rock.



Irakunda, 2005



Nesotrash, 2a Mostra Pop-Rock 1996



LES MIL I UNA IMATGES DE LA MÚSICA DEL DIMONI



160



161





Muntatge de l'escenari de Bruce Springsteen a Badalona. Foto: Miquel Àngel Forniers



El Pavelló Olímpic ple de gom a gom amb Iron Maiden, 2003. Foto: Miquel Àngel Forniers





Irakunda ARTES VERBALES Pan de Higo VOZ EN OFF
Mushka Alaire Pitopan
HÖTZ NICOTINE La Rubia Montoya
ULTRANZA Maestria de estilos Organica ALAIRE DOLAR TOKEN
NEBUR melusina Bourbon Glassfish Electronics
TRALLA XXL SEBASTOPOOL Nido del Cuco
ANSIA Octoposse Sin-Ples Rainbubble
Room Nasty Ho El Gordo de Minesota Manufactoria
SARKASMO AUTOPSY PROTOCOL SORPRENDENTE
DOLAR TOKEN ANSIA Julian Ross Profetizya
Nerv FIVE MIX COLORS Eon Mute Off



ANSIA

El grup **Ansia** es va formar l'octubre del 2000, i el gener de l'any següent ja estava participant a la final del Concurs de Música de Badalona. A partir d'aquí el seu rock urbà va anar guanyant adeptes a la ciutat, i van protagonitzar moltes actuacions, fins que l'any 2003 van decidir separar-se. Però les ganes de rock'n'roll del seu cantant, Juan Carlos Martín, més conegut com Pinpon, van fer que a principis del 2004 i juntament amb tres exVictims of Fate, **Ansia** ressuscités. Companys de fatigues de **Sorprendente**, amb qui han compartit escenari i moltes cerveses, **Ansia** van participar i van fundar, juntament amb ells, el primer festival RUTA ROCK, a la sala Razzmatazz 2, el 19 d'octubre del 2002. El grup va editar a principis del 2005 el seu primer disc, *Aprendiendo a vivir*, a través del segell La Tapadera Records, discogràfica dels estudis Phantom 300 de Badalona. El disc inclou una versió del clàssic dels **Tocho** "Huele la noche a aburrimiento", tot un homenatge i una declaració d'intencions d'aquests rockers de barri badalonins.



Aprendiendo a vivir, 2005

NASTY HO

Veterans de l'escena rockera badalonina, **Nasty Ho** és una de les poques bandes que senten autèntica passió pel rock'n'roll sense edulcorants. Nascuts a principis del 2000 i formats per tres excomponents de **Cold Gin**, el quintet ha evolucionat cap al so de Detroit que facturaven bandes com els **Stooges** d'Iggy Pop o **MC5**, amb un directe contundent i sobretot amb molta imatge. Actualment **Nasty Ho** estan presentant el seu nou treball, un maxi CD titulat *The Underdog Rising*, que inclou les cançons de la seva tercera maqueta, juntament amb tres temes nous, i que defineix la filosofia de la banda, que segons paraules textuais seves és: "Pur rock'n'roll d'alt voltatge, sense *loops*, ni *sàmlers*, ni *scratches*, ni polles...". En aquests cinc anys que fa que estan junts han actuat als millors clubs de rock de Barcelona i l'àrea metropolitana, com el Salamandra i el Guitar Player de l'Hospitalet de Llobregat, el Màgic de Barcelona i el Motor Rock Café, el BDN Club, el Badamola i el Carretera 13, de Badalona, així com al MERCAT DE MÚSICA VIVA DE VIC els anys 2002 i 2004.



FIVE MIX COLORS

És un dels grups més prometedors de la nova escena musical badalonina. Nascut l'any 2001 i format per diversos músics lligats a altres grups de la ciutat, **Five Mix Colors** proposen una innovadora i suggerent barreja d'estils que va del jazz al hip-hop, passant per l'electrònica i el funk. L'any 2001 aquesta multiformació va gravar el seu primer disc, *This is Spectral Jazz* (Tsunami Records), un treball que els va servir per impressionar el jurat del concurs de pop-rock Villa de Bilbao del 2002 i emportar-se el primer premi en l'apartat de noves músiques. Un any abans van quedar segons classificats del concurs Ampli de la comarca del Baix Llobregat i es van endur un premi valorat en 1.500 euros.



This is Spectral Jazz, 2001



Urban Beatz, 2004

El seu segon disc, *Urban Beatz*, editat l'any 2004 també per Tsunami Records, va confirmar la seva particular revolució musical, plena de fusió i innovació, i que ells volen definir com espectral jazz.

Tot i que la seva proposta pot semblar més aviat de laboratori musical, **Five Mix Colors** tenen un directe fascinant, i ho han demostrat en els molts concerts que han realitzat a llocs com el País Basc, Castelló, Tarragona, la sala Bikini de Barcelona, el Festival BAM de les Festes de la Mercè i les Festes de Maig de Badalona.



NICOTINE

Nicotine és un altre dels fronts musicals que té oberts David Galán, un dels personatges més inquiets del rock badaloní. Aquesta banda nascuda el 2001 és una de les més sòlides de la moguda badalonina, gràcies a la creativitat del seu líder i compositor. Guanyadors del Concurs de Música de Badalona del 2005, Nicotine practiquen un pop-rock enèrgic amb un directe que té molta força escènica. Aquest *power-trio*, pel qual han passat molts músics badalonins de renom, ha tret dues maquetes, però actualment i gràcies al premi del Concurs de Música ha pogut editar el seu primer treball discogràfic, *Taste*, on demostra amb la seva particular visió del rock'n'roll amb tocs de funk que és el grup que està més en forma de Badalona.



SORPRENDENTE

Banda formada el 1999 al voltant de la barra del bar Badamola, un dels pocs reductes rockers de la ciutat de Badalona. El rock urbà és l'estil característic d'aquest grup, que amb el seu nom ret homenatge a la mítica formació madrilenya Leño i al seu antic líder, el carismàtic guitarrista de Carabanchel, Rosendo. Tot i que hi ha hagut uns quants canvis en la seva formació original, Sorprendente han continuat fidels als seus principis de diversió, cerveses i rock'n'roll, i han recorregut el circuit de clubs de l'àrea metropolitana de Barcelona actuant a sales com el Metal Zone, el Razzmatazz 3, el Guitar Player, la Salamandra o el Carretera 13. El seu primer disc oficial, *La ópera de los pobres*, el va editar l'any 2003 el segell Tapadera Records, però abans i en forma de maqueta van publicar dues gravacions en directe, una de gravada a la sala Cèlebre el 2001 i l'altra al Razzmatazz 3, un any més tard. Un dels concerts més importants de la seva carrera el van protagonitzar el 5 de juny del 2004, quan van participar al festival RUTA ROCK celebrat al Pavelló Olímpic de Badalona, compartint cartell amb grups com Sober, Los Suaves, Marea i La Fuga.



TRALLA XXL

Després de separar-se **Dirty Lust**, l'orgull del metal badaloní, els germans Lleixà no van trigar gaire a formar un nou grup. **Tralla XXL**, format per José Lancharro –exguitarista dels **Mystic Mail**–, Xavi Lleixà al baix i a la veu, i Pepón Lleixà a la bateria, té un potent i poderós directe. Han compartit cartell amb moltes bandes l'escena rockera estatal, com **Barricada**, **Los Suaves**, **Dover** o **Hamlet**. La música de **Tralla XXL** beu de diferents fonts musicals, tant del grunge de grups com **Soundgarden** i de clàssics com **Black Sabbath** o **Rage Against the Machine**.

El seu primer disc, produït per Mariano Vera, ex**Afraid to Speak in Public**, sortirà al mercat el 2006.



VOZ EN OFF

Formats per antics components de **Mandragora**, grup que va funcionar entre els anys 1997 i el 2002 i que va guanyar el Concurs de Música de Badalona un any abans de separar-se, **Voz en Off** és un altre dels clars exponents d'un estil molt arrelat a la ciutat, el hard-rock o rock urbà influenciat per bandes llegendàries del rock espanyol com **Leño**, **Obús** o **Baron Rojo**. El 2003 van editar la seva primera maqueta, *Sin comentarios*, gravada als estudis Trama de Badalona. Aquest va ser un any molt profitós per al grup, ja que a part de publicar el seu primer treball, van guanyar el **Festinov**, concurs de música organitzat per Ràdio Llefià. Cal destacar que, juntament amb els també badalonins **Alaire**, van realitzar una gira per diverses localitats espanyoles com **Osca**, **Saragossa**, **Còrdova**, **Madrid** i **Barcelona**, on van actuar a la sala **Mephisto**, un dels temples del metal de la capital catalana.



LA MÚSICA DEL DIMONI

Nou segle, nous grups, altres propostes musicals

El segle XXI ha vist néixer una generació amb noves idees i amb actitud musical, grups als quals cal seguir la pista. Alguns continuen en actiu, i d'altres, com és habitual

a la nostra ciutat, s'han separat, però han posat el seu granet de sorra perquè el rock a Badalona continuï en forma i amb molt bones perspectives de futur.



PROFEZHYA

Duet de hip-hop que va quedar guanyador com a millor banda de Badalona en el 5è Concurs de Música. **Profezhya** van impulsar el nou moviment del hip-hop a Badalona. Van editar una maqueta i un disc, però es van dissoldre a meitat del 2005.



RAINBUBBLE

Rainbubble proposen un apropament al pop electroacústic i de sonoritat agradable, amb mirades al pop de grups de la dècada dels vuitanta com **Prefab Sprout**, **Aztec Camera** o **Deacon Blue**. El mes de setembre del 2003 el segell Cydonia Records va editar el seu únic disc fins llavors, produït per Lluís Cots, del grup **Madee**. Actualment el grup està en fase d'hibernació.



45 RPM

Backing band, grup d'acompanyament i directe, format per músics lligats al moviment reggae de Badalona. La formació es va crear en principi per acompanyar diferents personalitats del món del reggae que visitaven Barcelona, però actualment ja estan preparant material propi per presentar-lo en directe i gravar la primera maqueta. **45 Rpm** han acompanyat artistes com **The Wailers**, **Skatalites** o **Israel Vibration**.



BOURBON

Banda de rock'n'roll creada el 2001. Van quedar finalistes del Concurs de Música de Badalona del 2005 i en segon lloc del Concurs de Sant Adrià de Besòs. Han actuat amb relativa freqüència per Barcelona i Badalona.



ALAIRE

Format per excomponents de **Vizio** i **Prisma d'Horus**, entre d'altres, **Alaire** van gravar un únic disc, editat pel segell Avispa. La seva música és una fusió de rock i ritmes aflamencats, a l'estil de grups com **El Último de la Fila** o **Medina Azahara**. El grup es va desfer el 2005.



ROOM

Creat a principis del 2001, el seu rock s'identifica amb propostes britàniques com les de **Coldplay**, **Radiohead** o **U2**. Finalistes del Concurs de Música de Badalona del 2005, han realitzat moltes actuacions per diferents localitats de Catalunya. És un dels grups amb més projecció de futur de Badalona.



PAN DE HIGO

Grup de rock urbà nascut l'any 2002 i amb un disc al mercat titulat, *Soliloquis y mandangas*, gravat als estudis Sonido XXI de Navarra i produït per Juanan Sanmartín, que ha treballat amb grups com **Marea** i **La Fuga**. El nom és un homenatge al seu gran ídol i excomponent de **Leño**, l'històric **Rosendo**.



MUSHKA

Músics amb una llarga trajectòria a Badalona, com **Xavi Carbonell** a la percussió, i **Merche** i **Blanca** (excomponents de **B-Violet**) a la bateria i baix, respectivament, entre d'altres, són els responsables de **Mushka**. La seva etnofusió va resultar guanyadora del concurs Injuve de l'Institut Nacional de la Juventut.







01 Afraid to Speak in Public "Sweet Terror"

Del disc *Afraid to Speak in Public* (Liquid Records, 1997)

02 Alquilencil "Dilettinamónio"

Gravat en directe al Circol Catòlic de Badalona durant el Festival Ruidita-Progressivo, el 10 d'octubre de 1998

03 B-Violet "Que te queda ya"

Del disc *En Este Mundo* (Zero Records, 2003)

04 Decadentes "Debe haber algo en mí"

Del recopil·latori de Discos Jocar, 1994

05 Difícil Equilibrio "Un final"

Gravat en directe al Circol Catòlic de Badalona durant el Festival Ruidita-Progressivo, el 10 d'octubre de 1998

06 Efectos Secundarios "La noche de los vicios"

Maqueta, 1989

07 El Ejército de Salvación "De viernes a sábado"

Maqueta, 1987

08 Five Mix Colors "Zebra Dub"

Del disc *Urban Beat* (Tsunami Records, 2003)

09 Flai Tunai "Hombre mono"

Maqueta, 1988. Reeditó en CD, 2006

10 Hotel "Playa azul"

Maqueta, 1984

11 Kremlyn "Misterios en la tarde"

Gravat en directe al Pavelló de la Plana de Badalona durant el Festival Va de l'Ona Viva, el 25 de desembre de 1983

12 Ley de Murphy "Bienvenido al club"

Maqueta, 2001

13 Marta y su Nuevo Gobierno "El carro blanco"

Maqueta, 1983

14 Nasty Ho "Naked"

Maqueta, 2005

15 Nicotine "That's when I give up"

Del disc *Zadze* (Concurs de Música de Badalona, 2005)

16 Nuks "Las largas noches de invierno"

Maqueta, 1979

17 Prisma d'Horus "The valley of the kings"

Maqueta, 1995

18 Telegrama "La chica del metro"

Del single *La chica del metro* (Flor y Nata, 1982)

19 Tralla XXL "Lluvia en el jardín"

Maqueta, 2005

20 Vizio "Me voy al campo a vivir"

Del disc *Me voy al campo a vivir* (Grunge Records, 1997)

21 45 rpm "Sweet melody"

Maqueta, 2005

LA MÚSICA DEL DIMONI

"30 ANYS DE ROCK A BADALONA"

és una iniciativa de



Amb la col·laboració de



Agraïm la col·laboració de Liquid Records, Zero Records, Tsunami Records, Flor y Nata i Produccions Grunge, així com de tots els grups que han participat en el disc.

CD promocional. Prohibida la seva venda seqüencial i digitalitzat a Radió Ciutat de Badalona. Edita: Enderrock Discos (EDR020). Dipòsit legal: B-56.622-2005





La música del dimoni. 30 anys de rock a Badalona és una altra aposta de l'**associació La Rotllana** en l'àmbit de la cultura, en concret en l'àmbit artístic dels músics locals, que a la nostra ciutat mai han acabat de trobar el reconeixement que necessiten i es mereixen. Fins avui, han estat molt pocs els músics i les formacions que han aconseguit aquest mèrit de les entitats socials, o de la nostra institució pública més directa, l'Ajuntament, i és per això que calia restablir aquest deute de tants anys, una tasca que hem aconseguit amb el suport total de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Badalona.

Amb aquest projecte hem pretès recuperar una part de la història de la nostra ciutat, de la història musical, juvenil, cultural, del carrer, dels casals i grups de joves, de les associacions... Tot això sense perdre de vista les grans propostes internacionals que alhora arribaven a Badalona.

Ha estat una feina de molt de temps i de moltes persones, per reconèixer precisament la labor d'uns altres. De cada narració en podríem haver agafat un punt de partida per descriure els diferents itineraris, però finalment l'opció escollida ha estat aquesta que teniu a les mans, encara que hem de reconèixer que per motius de manca d'espai i de recursos hem hagut de sotmetre'ns a un filtre molt gran.

Veureu i escoltareu que hem optat per fer una aproximació a partir de les propostes de més democràcia cultural, més fresques, espontànies i creatives, per davant de la cultura de masses. Amb les seves mancances i virtuts, esperem sincerament que s'acosti a l'objectiu que des de bon principi havíem pretès assolir, que era el de recuperar la memòria històrica musical de la ciutat i retre un homenatge als homes i dones que musicalment parlant l'han construïda.

Salva Periago

Coordinador general de l'associació La Rotllana de Badalona



Ferran Amado és un dels impulsors i dinamitzadors musicals més actius que hi ha actualment a Catalunya.

Des dels seus inicis en el món de la comunicació ja fa més de vint anys, sempre ha estat lligat al món de la música, tant en el camp de la ràdio com de la premsa escrita. L'any 1985 va ser un dels fundadors de la ràdio local Ona de Sants. El 1986 va entrar a treballar a Ràdio Desvern, emissora municipal de Sant Just Desvern, però un any més tard va fer el salt a Ràdio l'Hospitalet. A principis de l'any 1990 va entrar a formar part de la plantilla de Ràdio Ciutat de Badalona. Des d'aquesta emissora sempre ha donat suport al rock independent i a la música dels grups de rock badalonins a través del programa *Boulevard Pop*, un dels espais musicals més veterans de Catalunya. En premsa escrita, l'any 1993 va ser un dels fundadors d'*Enderrock*, la primera revista de rock en català, on encara continua treballant. Ha col·laborat en diferents mitjans de comunicació, com la revista musical del País Basc *El Tubo*, *El Temps*, els diaris *El Punt* i *Diari de Tarragona*, així com a la revista *Jaç* i a l'emissora Catalunya Cultura. Actualment és el coordinador de la Mostra Pop-Rock Ciutat de Badalona, festival de rock organitzat per Badalona Comunicació, i del Concurs de Maquetes Sona 9, impulsat per Televisió de Catalunya, Catalunya Ràdio i la revista *Enderrock*, així com del Concurs de Música de Badalona, on continua amb la seva feina d'activista musical a la recerca dels nous valors del rock badaloní i català.

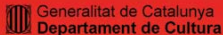
Badalona, "bressol del *basketball*", també ho va ser dels concerts internacionals de rock en directe. La ciutat sempre ha estat lligada a la música, tant pels concerts o festivals que s'hi han realitzat al llarg d'aquests trenta anys com pels grups de rock que han nascut a l'antiga Baetulo.

El Pavelló d'Ausiàs Marc, antic Pavelló del Club Joventut de Badalona, o camp de la Penya, com se'l coneixia popularment, per on van passar des de l'any 1974 grups i artistes històrics del rock mundial com **The Clash**, **The Police** o **Patti Smith**, entre d'altres, va situar la nostra ciutat en el mapa musical europeu molt abans que Barcelona. Badalona sempre ha tingut un paper fonamental en el món de la música, tant pel que fa a formació de músics, amb el Conservatori o l'Escola de Música Moderna, o en la creació de grups de rock prou importants, com **Telegrama**, **Flai Tunai**, **Afraid to Speak in Public**, **B-Violet** o **Five Mix Colors**.

Aquest llibre vol omplir un buit històric que hi ha a la ciutat i ser un punt de referència i també de reflexió del rock badaloní, així com la continuació natural del disc que va aparèixer l'any 1990 amb el títol de *10 anys de rock a Badalona*, que va reconèixer el digne treball dels grups de rock de Badalona de la dècada dels vuitanta. Segurament, i en som conscients, en el llibre hi faltarà grups, concerts, festivals o noms propis de la música rock a Badalona, però un treball d'aquestes característiques té un cert risc que assumim, de la mateixa manera que hem obviat músics de jazz i d'altres manifestacions musicals, que de ben segur donarien per fer un altre llibre.

Aquest llibre ens mostra els inicis, l'evolució i la repercussió que ha tingut el rock a la nostra ciutat. Un recorregut de trenta anys que comença amb els històrics concerts a l'antic camp de la Penya i que acaba amb els del Pavelló Municipal d'Esports, un treball de recerca i investigació amb imatges inèdites i històriques d'aquests anys de rock'n'roll a Badalona, complementat amb un disc que ens mostra l'evolució del rock a Badalona del segle xx al xxi.

La música del Dimoni vol ser un homenatge i un reconeixement a tots els grups de rock i als activistes musicals de la ciutat. Un cop d'ull al passat, present i futur del rock a Badalona, un llibre que recupera la memòria històrica dels trenta anys de rock a Badalona, *La música del Dimoni*.



LA MÚSICA DEL DIMONI. 30 ANYS DE ROCK A BADALONA

és una iniciativa de l'Associació La Rotllana amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Badalona Comunicació SA

